VÄKIVALTAA, DIKTATUURIA JA ORJUUTTA VASTAAN!

RAIVAAJA

THE PIONEER

RAUHAN, KANSANVALLAN JA VAPAUDEN PUOLESTA!

Maanantaina, heinäkuun 30 p. — Monday, July 30 ORGAN OF THE F.A.L.D. — UNITED PRESSIN UUTISPALVELU — DAILY EXCEPT SATURDAY & SUNDAY — EST. 1505 52:n vuosikerta - Volume LII — No. 147 — 1956

Neljän öljysäiliön räjähdys aiheutti kuoleman 19:lle

PALOVAMMOJA SAI ONNETTOMUUDESSA 32, JOTKUT HYVINKIN PAHOJA — AINEELLISET VAURIOT SUURET

DUMAS, Tex. — Neljä suurta öljysäiliötä räjähti sunnuntaina Shamrock Oil and Gas Corp:n säiliöfarmilla, peittäen 19 miestä kuumien liekkien verhoon ja surmaten heidät pakopoluilleen.

Palovammojen takia joutui 32 sairaalaan, joista jotkut hyvinkin pahasti palaneina. Korkealle kohonnut oranssin värinen tulipallo nähtiin Amarillossa saakka, mikä on 40 mailin päässä onnettomuuspaikalta.

Enemmän kuin sataan noussut katsojajoukko seurasi kauhistuneena, kun elämänaikaiset ystävät ja sukulaiset kompuroivat esiin voihkien ja itkien tulen ja savun joukosta suurella säiliöfarmilla.

Sortuivat jälilleen

"Voimakas räjähdys ja tulenliekit katkaisi elämänlangan ja uhrit sortuivat melkein karrella palaneina pakopolkunsa alkuun", kertoi Bill Lask, Moore County News-nimisen lehden uutistoimittaja, kuvatessaan kuinka 19 kuoli. Hän oli seuraamassa paloa ja sanoi kuumuuden olleen aivan uskomattoman.

Eräs työläinen, joka oli majassa 300 jaardin päässä ensimmäisestä räjähtäneestä säiliöstä, sai palohaavoja. Neljännesmailin päässä sijaitseva rautatien silta paloi aivan kokonaan.

Surmansa saaneet olivat pääasiallisesti öljytyöläisiä ja vapaaehtoisia palokuntalaisia.

Sytyttivät huovat

Jotkut ruumiit olivat vielä räjähdyksen jälkeen niin kuumia, että sytyttivät tuleen peittoinan olleet huovat. Eräs 11 vuoden ikäinen poika, jolla ei ollut paitaa päällään, kompuroi kuumuudesta paljas selkänsä tulessa.

Moore County News-lehden reportteri Bob Hamilton, joka oli neljännesmailin päässä räjähdyspaikalta, sanoi kuumuuden sytyttäneen hänen tukkansa tuleen. Kaikilta suunnilta tulen ja savun seasta tuli horjahdellen miehiä, vaatteensa joko palaen tai savuten.

Suurin osa kuolleista kuljetettiin Hometownin kansalliskaartin maneesiin, jossa kauppalan asukkaat yrittivät tuntea uhrien henkilöllisyyttä, joiden ruumiit olivat palaneet melkein karrelle. Useat ruumiit olivat pahasti runneltuneet — olivat räjähtäneet liiallisen kuumuuden aiheuttaman höyryn paineesta.

Maalaiskauppala

Tämä Texasin 8000 asukkaan maalaiskauppala ei ollut varautunut näin suurta onnettomuutta varten. Mutta se on maalaiskauppala ja jokainen auttaa toinen toistaan ja vähemmän kuin neljä tuntia räjähdyksen jälkeen, mikä tapahtui 7.15 aamulla, kaikki 32 palovammoja saaneet olivat hoidettavina 40 vuoteen Moore kauntin Memorial sairaalassa ja sairaalan pieni henkilökunta lisääntyi nopeasti lähikauppaloista tulevista lääkäreistä ja sairaanhoitajista.

Räjähdys ja tulipalo Shamrock Oil and Gas Corp:n tapahtui McKeen 75 miljoonan dollarin laitoksella, jonka päämaja sijaitsee Amarillossa, Tex. Se on yhteydessä yhtymän McKeen puhdistamon kanssa, mikä ei kuitenkaan vaurioitunut. Laitos käsittää useamman sadan eekkerin suuruisen maa-alueen kahdeksan mailia pohjoiseen Dumaksesta.

Vähäinen palo ensin

Palo sai alkunsa vähäisenä säiliö no. 199, jossa oli ollut jonkinlaisia vaikeuksia varaventtiilin kanssa aikaisemmin. Se ei näyttänyt ensin kovinkaan uhkaavalta, vaikka liekit nousivatkin 50 jalan korkeuteen, mikä ei ole poikkeuksellinen tämän kaltaisissa paloissa.

Dumaksen ja Sunrayn palokuntalaiset toimivat sammutustöissä ja lisää apua oli pyydetty olemaan valmiina naapurikauppaloissa.

Mutta sitten tapahtui räjähdys ja valtava liekkiseinä tuli eteen ja toisia säiliöitä räjähteli. Myöhemmän tiedon mukaan, oli räjähdysten kohteeksi tullut kaikkiaan seitsemän säiliötä, joissa oli arkaluontoista öljyä ja kemikaaliaineita, joita käytettiin puhdistamossa. Vankka tuuli kävi etelästä, mutta onneksi ei tuulen suunta muuttunut, mikä olisi voinut aiheuttaa tulipalon laajenemisen. Aineellist vauriot ovat suuret, mutta lähemmin ei vielä voitu arvioida vahingon suuruutta.

Neljä puolalaista paennut lentäen

WIEN — Neljä nuorta puolalaista ilmakadettia lensi kahdella varastamallaan koneella Itävaltaan. Lento oli 400 mailin pituinen ja tapahtui se yöllä. Lentäjät eivät ole kommunsteja ja ovat he pyyttäneet poliittista suojaa. He sanovat paenneensa "sietämättömien olosuhteitten" takia. Kommunistit olivat huomanneet lentäjät ja kohdistaneet niihin ilmatorjuntatykkien tulen, kuitenkin osumatta.

Taloudellinen vastaisku voisi varsin helposti tuhota Nasserin Egyptin

WASHINGTON — Gamal Abdel Nasser, Egyptin diktaattori-presidentti teki tempun, mikä herätti vielä enemmän huomiota kuin Iranin öljylaitoksen kaappaus v. 1951. Nyt hän on melkein samassa asenteessa kuin Iranin pääministeri Mohammed Mossadegh silloin, mutta seuraus voi olla paljon vakavampi niin Nasserille kuin Egyptillekin. Nasser voi pitää käynnissä Suezin kanavan, kun taas Mossadegh ei kyennyt öljytoimintaan. Mutta tilanne on kuitenkin paljon toisenlainen. Maailma kykeni silloin melkein peukaloa napauttamalla täyttämään Iranin öljytuotannon muista lähteistä.

Suezin kanavaa, mikä on paljon tärkeämpi kaikille kansakunnille, ei voida niin nopeaan sijaistaa ja niinpä Ranska ja Britannia varsinkin, ovat pakotetut ryhtymään pikaisiin poliittisiin — ehkäpä sotilaallisiinkin — toimenpiteisiin tai muussa tapauksessa saavat alistaa laivansa suorittamaan korkeita kanavamaksuja.

Nasser, ilman taloudellista taustaa, on tehnyt kuksikin tekoa.

Vahvistaakseen itseään arabivaltioiden johtajana kiistassaan Israelin kanssa, hän antoi Venäjälle kiinnityksen suureen osaan Egyptin tuloihin aseita vastaan. Ja hän on luvannut kansalle rakentavansa suuren padon Niilin virtaan Aswanissa, auttaakseen keinokastelua ja hankkiakseen sähkövoimaa teolliselle kehittämiselle. Hän oli siinä uskossa, että saa ulkopuoliset rakentamaan padon pelaamalla Venäjän avulla läntisiä valtoja vastaan, mutta kukaan ei tarttunut siihen syöttiin.

Kiukustuneena Nasser näyttää ajatelleen, että hän voi noin vain kaapata Suezin kanavan ja ansaita sillä $100,000,000 vuodessa padon rakentamiseen.

Mutta hänen täytyy joko maksaa kanavan omistajille tai tehdä itsestään lainsuojattoman ja mitä tulee kanavan todelliseen puhtaaseen tuloon, se on vähemmän kuin $50,000,000 vuodessa. Siinä suhteessa hän löi varpaansa kantoon.

Sen lisäksi kanava alkaa olla vanhanaikainen ja uutta Palestiinan kautta on jo suunniteltu. Egyptiltä voitaisiin helposti jäädyttää tulot laivausliikkeen maksuista paljon ennen kuin hänellä olisi mahdollisuus valmistaa pato.

Ranska jo käyttää kiristyshöntimia jäädyttämällä Egyptin rahavarat pankeissaan ja Britannialla on paljon suuremmat rahaerät kontrollissaan.

Britannia voisi kiristää Egyptin melkein kokonaan pois ns. hopeablokista, ajaa hunningolle sen raha-asiat ja tuhota sen talouden. Ja jos Nasser odottaa uusia taloudellisia yhteyksiä Venäjän kanssa saattaakseen kaiken tasapainoon, silloin hänen on parempi tutkia niiden maitten kirjat jotka ovat sitä yrittäneet.

Kaikki kaikessa, tämä kokematon valtiomies, vaikka voikin aiheuttaa toisille paljon vaikeuksia, näyttää toimittaneen itsensä ja Egyptin kiertohaan varaan. Hän tekisi kerrassaan hyvin, jos muistaisi Mossadeghin ja Hitlerin.

Myrsky raivonnut Englannin kanaalissa

Useita veneitä kaatunut, ainakin 12 tiedetään surmautuneen

LONTOO, heinäk. 29 p. — Jotakin 90-mailin tuntinopudella riehunut myrskytuuli upotti Englannin kanaalissa tänään useita veneitä ja aluksia. Ainakin 12 ihmistä tiedetään hukkunen ja surmautuneen puiden kaatuillessa. Britannian-Ranskan välinen lautta-laivaliikenne oli keskeytettävä myrskyn takia.

Sir Richard Robert, ent., pääministeri Lloyd Georgen sukulainen, mm. menetti henkensä puun kaatuessa hänen päälleen kotinsa pihamaalla Dunton Greenissä.

Kuusi kanaalin purjehduskilpailuun osallistuneista 22 veneestä on kadoksissa. Myrsky antoi kaatamalla vettä ja rakeita. Monet joet tulvivat. Kanaalissa ei ole vuosiin ollut näin ankaraa myrskyä. Tusinoittain laivoja ja aluksia koetti pyrkiä satamiin. Brittiläinen 1246-tonnin rannikkolaiva uposi Dungenesissa, mutta siinä olleet 17 miestä pelastettiin uhkarohkein ponnistuksin.

Korkea aallokko rikkoi satamia Teingmouthissa. Onnettomuuksissa kymmeniä pelastui kuin ihmeen kautta jo varmaksi katsotusta kuolemasta.

Kongressi päätti istuntonsa

WASHINGTON — Demokraattien kontrolloima 84. kongressi, joka päätti toimintansa lauantain vastaisena yönä, saattoi häviölle tai ei käsitellyt useita pres. Eisenhowerin esittämiä lakialoitteita. Demokraatit huomauttivat kuitenkin viikon lopulla, että monet niistä eivät läpäisseet sen paremmin republikaanien kontrolloimassa kongressissa. Tärkeimmät osat Eisenhowerin ohjelmasta joko hävisivät tai jäivät käsittelemättä loppuun, ollen niiden joukossa koulurakennusohjelma, kansalaisoikeuksien lainlaadinta, postimaksujen korotus ja korjaukset Taft-Hartley työsuhdelakiin.

Toisia kohtia ohjelmassaan, kuten sosiaaliturvalaki, ulkomaa-avustuslaki ja tierakennusohjelma, tulivat suhteellisten muutosten kohteiksi. Hänen sosiaaliturvan esityksiä laajennettiin demokraattien esityksillä alentamalla naisten eläkeikä 62 vuoteen ja muodostamalla uusi ohjelma ruumiillisesti vajavaisten hyväksi. Ulkomaa-avustusesityksensä supistettiin yli biljoonalla dollarilla ja muutamia esittämiään pitkäntähtäimen valtuuksia ei myönnetty. Tierakennusohjelmansa muutettiin niin, että rahoittaminen tapahtuu uusilla verotuksilla mieluummin kuin bondimyynnillä, mikä oli hänen esityksensä. Laki mikä olisi varannut 1½ biljoonaa dollaria liittohallituksen lahjoina koulujen rakentamiseksi, sortui rotukiistaan edustajahuoneessa. Kansalaisoikeuksien laki läpäsi edustajahuoneessa, mutta ajoi karille senaatissa. Postimaksujen korotus ei läpäissyt. Huomioonottamatta jäi esityksiään mm. Hawaijin valtioksi liittäminen, kun ei mukaan otettu Alaskaa; siirtolaislain huojennukset; alka-palkkalain laajentaminen. Yhdysvaltain hyväksyminen jäseneksi uuteen maailman ammattijärjestöön — Organization for Trade Cooperation ja toisia vähäpätöisempiä esityksiä.

Sillanpolttajille vankilatuomiot

LONDON, Ky. — Kahdeksan miehen täytyy kuluttaa viisi vuotta vankilassa Louisville ja Nashville rautatien sillan polttamisesta, mikä tihutyö oli tehty viime vuonna lakkotaistelussa rautatieyhtymää vastaan. Liitto-oikeuden lautakunta harkitsi vain 38 minuuttia, kun se toi lausuntonsa miehlä vastaan, jotka olivat väittäneet olleensa syyttömiä väitettyyn rikokseen.

Yksi tuomituista oli rautateiden korjaustyöläisten union lokaali 2606 johtaja.

Ruokatarvikkeiden hinnat tasaantuvat

WASHINGTON — Nykyisellä tasolla olevien ruokatarvikkeiden vähittäishinnat sanotaan pysyvän sellaisina tämän vuoden loppuun saakka, sanottiin maatalousviraston tiedonannossa.

Se pohjautti tämän ennustelunsa kuluttajain ostovoiman lisääntymiseen ja joittenkin ruokatarvikkeiden hintojen osittaiseen alenemiseen. Nykyiset ruokatarvikkeiden hintojen nousut ovat puskeneet elinkustannukset ennätystasolle viime kuussa.

Pomminheittäjälle 40 vuotta linnaa

MYNCHEN, Saksa. — Soilas Elgie Newton, 18-vuotias amerikkalainen neekerisotilas, tuomittiin sotaoikeudessa käsipommin heitosta baariin 40 vuodeksi vankilaan. Newton sanoo saksalaisen tytön herjanneen häntä mustan värinsä takia ja siitä hän suuttui niin, että heitti pommin täkäläisen kevarin baarihuoneeseen. Pommi haavoitti seitsemän Amerikan sotilasta ja joukon saksalaisia. Newton kertoi sanoneensa räille Amerikan sotilaille lähteä ulos huoneesta, sillä "minä räjäytän sen ilmaan." Tapahtuman jälkeen amerikkalaisilta, jotka oliva tuon baarin varsinaisia kundeja, kiellettiin pääsy siihen ympäristöön.

Terästyöläisten lakko sovittiin viikonlopulla

NEW YORK — Kolmen vuoden rauhasta sovittiin viikonlopulla maan tärkeässä terästeollisuudessa. Virallinen pääte tälle vaurioita tuottaneelle ja 27 päivää kestäneelle lakolle tapahtuu vasta tällä viikolla. Sanoma lakon sopimisesta oli hyvä uutinen kaikkialla ja pres. Eisenhower oli heti uutisen kuultuaan sanonut sovintoa "hyväksi uutiseksi", mikä kuvasi hallituksen mielenkiintoa lakkoa kohtaan vaalivuotena, kun se keskeytti tuotannon niin tärkeässä teollisuudessa.

Sopimus, joka hyväksyttiin 12 teräsyhtymän ja terästyöläisten taholta, myöntää suoran palkankorotuksen ja muita hyvityksiä 650,000 terästyöläiselle. Ensimmäisenä vuotena kohoaa tuntipalkka keskiarvoisesti 10.5 senttiä, toisena vuotena 9.1 senttiä ja kolmantena vuotena 9.1 senttiä, kohoten tuntipalkka yleensä kolmen vuoden sopimusajalla 28.7 senttiä. Keskiarvoinen tuntipalkka oli $2.46.

Union taholta laskettiin sopimuksen kohottavan yleisesti katsoen tuntipalkkaa 45.6 sentillä ja että ensimmäisen vuoden korotus todellisuudessa nousee 20.3 senttiin tunnille. Teollisuuden taholta laskettiin korotuksen olevan arvoltaan kokonaisuudessaan 52—55 senttiin tunnille, ollen ensimmäisen vuoden korotus noin 24 senttiä tunnille.

Teräksen hinnan on arveltu nousevan $10—$12 tonnille nykyisestä keskiarvoisesta $130 hinnasta tonnille.

Yhtymien taholta yritettiin viiden vuoden sopimusta, mutta suostuttiin sitten lopulta kolmen vuoden lakkovastaisen sopimukseen, ollen se kuitenkin ensimmäinen pitempi sopimus kuin terästeollisuudessa on koskaan saatu. Sopimuksessa myönnetään myöskin union työpaikka. Mutta uudessa sopimuksessa ei ole kohtaa, mikä valtuuttaa vuosittaisen palkkaneuvottelun, vaikka kohta siinä n kohta, mikä varaa katsauksen joka kuuden kuukauden päästä elinkustannuksiin ja korotukseen, jos suhde on siksi paljon muuttunut.

Sopimuksessa varataan myöskin 52 viikon työttömyysmaksu, parannetut maksut pyhätöistä ja lomamaksuista, union työpaikka, parannetut eläkkeet ja vakuutukset, eri palkka sunnuntaityöstä ja toisia reunahyvityksiä.

Työt terästehtaissa alotetaan niin pian kuin kaikki ovat allekirjoittaneet sopimukset ja unio on antanut määräyksen työhönpalaamisen ja tuotannon uskotaan olevan täydessä käynnissä 10 päivän kuluttua.

Salama tuhonnut tähystyspallon

BRUNSWICK, Ga. — Salama iski viikonlopulla laivaston uuteen suurirakenteiseen tähystyspalloon ja se paloi hyvin nopeasti aivan karrelle. Salama sytytti 1,000 gallonaa gasoliinia, mikä juuri oli pumpattu 285 jalan mittaiseen aluksen yön kestävää harjoituslentoa varten.

Tähystyspallo oli pysäköity laivaston Glyncon lentoaseman maihinnousupaikkaan, kahden miehen ollessa sen sisäpuolella ja ohjaajan ulkopuolella johtamassa painolastin sijoitusta. Miehet pelastuivat, yhden saadessa vähäisen vamman.

Tähystyspallo oli täytetty heliumilla, mikä ei pala, mutta gasoliinista syntyneet liekit pian nielivät pallon kankaan päästäen kaasun ilmaan. Salama iski palloon ankaran rankkasateen aikana ja oli ensimmäinen menetys asemalla, mikä on laivaston tähystyspallojen harjoituskeskus.

Laivasto menetti useampia vuosia sitten tähystyspallon Santa Annassa, Calif., kun se oli useampia satoja jalkoja ilmassa ja sen menetys epävirallisesti pantiin salaman syyksi. Mutta menetys täällä sanottiin olleen ensimmäisen, kun pallo tuhotutui maassa ollessa.

Suezin kysymyksestä uhkaa kehittyä vakava selkkaus

Saksan sotilasura ei hurmaa nykyistä polvea kuten ennen

Mutta sotilassoittokuntien esiintulo saattaa tehdä pikaisen täyskäännöksen nuorisossa

BONN — Länsi-Saksan puolimiljoonaisen armeijan rakentaminen ei näytä saavan vauhtia ainakaan vielä. Vapaaehtoisia alle 28-vuotiaista on tarjoutunut tuskin viittä prosenttia. Onko tämä merkki toisenlaisesta Saksasta? Onko entinen intomielisyys, halu lyödä kantapäät yhteen sotilashenkilöitä nähdessä tai marssia kuullessa vierasta nykyisille nuorukaisille?

Paljon kuulee masentuneisuutta, paljon sitä, että sodasta meillä on tuloksena joukko raajarikkoja ja raunioita. Jopa sitäkin, että sotilaallinen kunnia ja urhoollisuus on "silkkaa pötyä", että maitomiehenkin ammatti on enemmän tavoitteen arvoinen".

Muutos mahdollinen

Tällaista on havaittavissa pintapuolisissa kosketuksissa. Ylioppilaiden keskuudessa nytkin ovat mielkailut käynnissä, uniformujen kunnioitus ja upseerikunnia korkeassa kurssissa. Demokratiasta lasketaan leikkiä, tunnustuksia "lippu on kuolemaa korkeampi" kuulee tehtävän.

Arvellaankin, että kunhan uuden armeijan soittokuntien torvet rupeavat soimaan, kunhan entiset sotilasmarssit kajahtavat, niin entinen sotilashenki herää saksalaisessa nuorisossa kädenkäänteessä.

Nykyisissä elintavoissa on kyllä nähtävissä suuri muutos entiaikoihin verraten. Nyt pyritään yksilöllisyyteen. Naisetkin hyvin suuressa mitassa tahtovat päästä ammattilaisiksi ja toimialoille sensijaan, että ajattelisivat yksinomaan avioliittoa ja kotoisia tehtäviä, kuten tehtiin taannoisina aikoina. Mutta — intomielinen isänmaallisuus saattanee hyvinkin vain olla uinumistilassa, josta herättyään se syttyy tuleen nuorissa mielissä entiseen tapaansa.

Intia tarkkailee Suezin juttua

NEW DELHI — Intia kyllä seuraa varsin kiinteästi Suezin kanavajutussa syntyneen kansainvälisen kilstan kulkua, Egyptin toiminnasta johtuvia seurauksia, mutta toistaiseksi se ei ole kajonnut asiaan lähemmin. Aikaisemmin Intia ei ole millään tavalla kiinnosunut Sueziin, niin pitkä kampanjalu kuin siitä on ollutkin Egyptin ja Britannian välillä.

Englanti, Ranska pidättäneet Egyptin rahavarat; öljystä pelkoa

Moskova korostaa Egyptin tekoa. Egypti syyttää Britannia 'laittomuudesta'. Yhdysvaltoja halutaan mukaan kanavan avoinna pitämiseksi

LONTOO, heinäk. 29 p. — Egyptin toimenpide Suezin kanavan asettamiseksi Egyptin kontrollin alaisuuteen presidentti Nasserin suunnitelman, julkilausuman ja kanavan kansallistuttamisen kautta, uhkaa muodostua kansinvälisesti vakavalaatuiseksi.

Britannia ja Ranska ovat pyytäneet Yhdysvaltojen apua kanavan kontrollin pitämiseksi kansainvälisenä. Jos Egypti suostuu siihen, sille varataan erikoinen asema tämän vesitien hallinnossa.

On olemassa vuoden 1888 nk. Konstantinopolin sopimus, jossa taataan kulkuoikeus maailman kaikkien maitten laivoille, mutta joka kaipaa nykyaikaistamista ja muuttoa joustavammaksi.

Kanava on rakennettu kansainvälisillä varoilla eikä sen hallinto niinollen ole lakivoimaisesti eikä sopimusten perusteella asetettavissa yhden vallan alaisuuteen, koska se silloin — kuten esim. Egyptin poliittinen tilanne — voi olla kaikenlaisten häiritsevien vaihtelujen alaisuudessa. Näin tärkeän kanavan hallinto täytyy olla lujemmin taatulla pohjalla. Voi olla mahdollista, että asian yhteyteen vedetään vielä Yhdistyneet Kansakunnatkin.

Neuvottelu Lontoossa

Edelläkerrottu luo pohjan Lontoossa aletulle Britannian ja Ranskan ulkoministerien neuvottelulle, jossa oli mukana myöskin Yhdysvaltain apulaisvaltiosihteeri Robert Murphy viimeisen kolmen tunnin aikana. Neuvottelu oli alkanut kaksi tuntia aikaisemmin. Hän ei luvannut mitään maansa puolesta, mutta sanoi tiedottavansa keskusteluista viipymättä Washingtoniin asian lähemmin tutkimiseksi siellä.

Keskusteluja jatketaan maanantaina. Kokouksessa ei tehty minkäänlaista päätöstä, mutta oltiin yksimielisiä siitä, että kanavan täytyy olla avoimen kaikille v. 1888 sopimuksen mukaisesti, jota Egypti v. 1954 lupautui kunnioittamaan.

Taloudellinen puristus

Vastaotteeksi Egyptin ominpäin tehdylle kanavan kansallistukselle Britannia jäädytti Britanniassa ja United Kingdomissa olevat Egyptin ja Suezin kanavayhtiön varat pankeissa niinkuin yksityisilläkin.

Pariisissa seurattiin Lontoon esimerkkiä ja tehtiin samoin. Mutta Ranskan teko on enempi muodollinen kuintaloudellinen isku, sillä Ranskan varoja on Egyptissä 450,000 biljoonaa frangia, jotavastoin Egyptin varat Ranskassa ovat paljon pienemmät. Jo aikaisemmin, heti Nasserin julistuksen jälkeen Ranska jäädytti Suez Canal Companyn varat.

Egyptillä ase öljyssä

Kairon uutinen kertoo Egyptin tehneen viipymättä vastaotteen Britannialle asettamalla vientikiellon, ellei ostoksia tehdä "käteisellä". Britannian rahanjäädytyksen Nasser julistaa "laittomaksi".

Tullivirkailijoille Alexandriassa annettiin määräys purkaa siellä olevan neljän Britanniaan lähtövalmiin laivan lastit, ollen niissä etupäässä pumpulia, arvoltaan $427,000.

Täten taloudellinen taistelu on jo täydessä vauhdissaan. Egyptissä alkoi vihamielisyys kuohahdella entistä enemmän Lontoosta ja Pariisista saaduista tiedoista. Rahaministeri uhkasi kiristää Britanniaa vieläkin "vahingoittavammin", ellei Egyptin varoja Lontoossa vapauteta. Tämän uhkauksen takana on — öljy. Tärkeimpinä ovat Anglo-Egyptian Oil Company ja Shell Oil Company. Laita kyllä on siten, että jos tämä taistelu rajoittuu Egyptin ja Britannian väliseksi, niin Britannia siitä vetää pitemmän tikun.

Moskova tukee Egyptiä

Moskovasta annettiin maailmalle tieto, että siellä annetaan kaikki tunnustus ja tuki Egyptin toiminnalle Suezin kanavan suhteen, että se ei ollut ainoastaan "oikea, vaan myöskin laillinen".

Johtavien lehtien kirjoitukset eivät jätä kyseenalaiseksi sitä, etteikö Kremli olisi täydellisesti tukemassa Egyptiä kanavan kansallistuksessa ja taistelussa länsimaita vastaan. Pravda esim. sanoi kanavan kansallistuksen "toimenpiteeksi, jossa Egypti otti kohtalonsa ohjat omiin käsiinsä".

Pravda myös sanoo länsivaltojen yrittäneen painostaa Egyptiä poliittisesti kieltäytymällä Aswanin padon rahoituksesta, johon Moskova ei ole luvannut avustusta, kuten Egyptissä puhuttiin. Edelleen Pravda vakuuttaa, ettei N-liitto ole milloinkaan aikonutkaan asettaa poliittisia ehtoja Egyptille sille antamansa tuen yhteydessä.

Myös on todistettavissa, ettei Suezin kanava ole tuottanut $50 miljoonaakaan vuodessa, saatikka sitten $100 miljoonaa, josta Nasser teki laskelmia kansallistuttamisjulistuksessaan. Asian pääkysymys on se, että Nasser julkeasti uhmaa kansainvälistä lakia, ollen valmis repimään sen.

TUOREIMMAT UUTISET

NICOSIA — Kaksi Acropole hotellin asukasta pidätettiin kuulusteltavaksi pommin heitosta hotellin ravintolaan. Samalla hotellin palveuksesta erotettiin 40 kreikkalaista. Hotelissa asuu paljon Kyproksen poliisivoimaan kuuluvia brittiläisiä upseereja.

LAGOS, Nigeria — Tämän kaupungin virkailijain vaalissa kaksi ehdokasta sai saman verran ääniä. Äänestysvirkailija meni ulos ja pyysi 5-vuotiaan pojan ratkaisemaan riidan. Tämä tunsi toisen paremmin ja nimitti sen, jolloin riita tuli ratkaistuksi.

LONTOO — Valko-Venäjän kompuolueen sihteeri Nikolai Patolichev on eronnut toimestaan. Asiasta kerrottiin Moskovan radiossa selittäen, että P. nimitettiin tk. 16 pnä Moskovassa apulaispääministeriksi.

SINGAPORE — Täkäläiset tullimiehet ovat nykyaikaistuneet siten, että ovat hankkineet radarin nopeisiin veneisiinsä ottaakseen kiinni samanlaisilla nopeilla veneillä liikkuvia opiumin salakuljettajia. Taistelu näitä vastaan on osottautunut asiaksi, jossa tarvitaan nykyaikaisempia välineitä.

BUDAPEST — Unkarin komhallitus on virallisessa nootissaan protestoinut Yhdysvaltain hallitukselle "propagandalehtisillä kuormattujen ilmapallojen laskua liikkeelle Länsi-Saksasta". Tällaiseen "palloon" ajanut lentokone oli syöksynyt maahan jolloin ohjaaja menetti henkensä, sanotaan protestissa.

DAMASKOS — Syyrian poliisi on tehnyt kanteen, että eräs syyrialainen kalastaja, joka oli poikansa kanssa liikkunut Syyrian-Turkin rajalla, oli astunut turkkilaisten miinaan jolloin molemmat menettivät henkensä. Turkkilaiset sanovat miinoittaneensa rajan tehdäkseen lopun syyrialaisten salakuljetuksesta.

VARSOVA — Kommunistien turvapoliisin paveluksessa olleiden maine on niin huono, että niiden on mahdoton saada työpaikkaa missään, elleivät saa entisyyttään. Tästä kirjoittaa kompuolueen äänenkannattaja Tribuna Ludu kovasti tällaista tilannetta valittaen.

ARNHEM, Hollanti — Tämän kylän lähellä sijaitsevan paikan viranomaisten pyyntöön varojen luovuttamiseksi kirkon korjaukseen ovat farmarit vastanneet lupaamalla laittaa yhden kanan "munimaan" yksinomaan kirkon kassaan. Munat luovutetaan virkailijoille myytäväksi kassan kartuttamiseksi.

WIEN — Theodor Körner, Itävallan 83-vuotias presidentti, on saanut lievän halvauksen. Hänen täytyi palata lomaltaan maaseudulta Wieniin lääkärien hoidettavaksi.

Chicago taistelee poliota vastaan

CHICAGO — Taistellessaan polioa vastaan pyrkimyksellä pysäyttää sen kulkua ennen kuin saavutaan elo-syyskuun kohokohtaan poliokaudessa, Chicago pitää avoinna iltaklinikkoja joukkorokotusta varten. Poliotapaukset ova kohnoneet jo 341 tänä vuonna ja tri Herman N. Bundesen, Chicagon johtava lääkintävirkailija sanoi, että vähintäin kaksi iltaklinikkaa avataan kaupungin pientuloisten osassa, että perheillä on tilaisuus käyttää hyväkseen Salkin rokotteen vapaata rokotusta.

Sillävälin kun taistellaan ja taistelumuotoja suunnitellaan, 54 sairaalaa Chicagon alueella on avannut ovensa toiminnalle, jonka tarkoituksena on rokottaa noin 500,000 alle 20 ikävuoden olevaa nuorta ja lisäksi raskaana olevia äitejä. Kaupungissa on jo rokotettu sitten heinäkuun alkupuolelta lähtien 105,543 henkilöä. Tänä vuonna on poliotapauksia ilmoitettu 341 ja polioon kuolleita 9.

RAIVAAJA

PIONEER

TOIMITUS:
Elis Sulkanen — Jallu Honkonen
Teivo N. Nousio — Akseli Mattson
Toim. puh. 2-0661 - Konttorin puh. 3-3822

HENRY PURANEN, Manager

Tilausehinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta $10.00 — Kolme kk. $3.00
Puoli vuotta $6.00
Suomeen: 1 vk. $14.00. 6 kk. $8.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., and re-entered under sections 34.20 and 34.33, Postal Laws and Regulations (acts of March 3, 1879, as amended). Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

NEW ENGLAND MEMBER FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS ASSOCIATION

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Neuvostoliitto ja demokratia

Moskovassa liikkuvien vahvistamattomien huhujen mukaan Neuvostoliiton hallitus suunnittelee vaalijärjestelmän laajentamista niin, että useammat henkilöt voivat asettua samaa virkaa varten. Nykyisin on käytännössä yksi ainoa lista, joten äänestäjillä ei ole valinnan mahdollisuutta.

Neuvostoliiton perustuslaki ei nimenomaan määrää yhtä ainoaa listaa, mutta tämä on ollut käytäntönä vuodesta 1936 alkaen. Pääministeri Josef Stalin ilmoitti tosin silloin New Yorkin World-Telegram and Sun-lehden toimittajalle Roy Howardille, että äänestäjille annettaisiin mahdollisuus valita useampien ehdokkaitten kesken. Mutta käytäntö kehittyi niin, että äänestäjillä oli ainoa valintamahdollisuutensa alustavissa kokouksissa, tehtaissa ja puoluejärjestöissä. Näissä keskusteltiin ehdokkaista ja tehtiin ehdotuksia osavaltion vaalikomissiolle, joka sitten valitsi yhden ehdokkaan kutakin virkaa ja edustustehtävää varten. Näin varmistettiin, että tämä ehdokas tuli myös valituksi.

Suunnitellut uudistukset ovat demokraattisempia ja antaisivat kansalaisille mahdollisuuden äänestää myös tällaisia ehdokkaita vastaan antamalla äänensä toiselle ehdokkaalle, joka saattaa olla puolueeseen kuulumatonkin. 20. puoluekongressissa viime helmikuussa presidentti Klimenti Voroshilov vaati, että perustuslakia on noudatettava tarkasti. Vaikkakaan se kirjaimellisesti ei vaadi useampia ehdokkaita, sen henki kuitenkin vaatii.

Lisäksi on ollut havaittavissa, että korkeimman neuvoston (eduskunnan) jäseniä vedetään yhä enemmän mukaan keskustelemaan päätöksien teosta ja politiikan muovaamisesta.

Pravda julkaisi torstaina ranskalaisen Leo Amonin kirjoittaman artikkelin, jossa sanottiin, että kansanedustajien pitäisi vaikuttaa suuremmassa määrin hallituksiinsa. Tämä on eräs keino ilmoittaa korkeimman neuvoston jäsenille, että heidän ei pidä enää käyttäytyä leimaisimien tavoin, jotka vain hyväksyvät muitten tekemät päätökset.

Nykyään kuullaan Neuvostoliitossa usein mainittavan Marxin sanontaa, että valtiovaltaa ei pidä palvoa taikauskoisesti. Kuten Khrushchevin äskeisistä lausunnoista käy ilmi, hallituksissa ja johtajissa ei ole mitään pyhää ja loukkaamatonta Puolueen politiikan perusteitten arvostelu on kuitenkin vielä tabu.

Heinäkuulla alkavassa korkeimman neuvoston istunnossa saatetaan nähdä eräitä näistä uudistuksista, joita on luvattu 20. puoluekongressissa.

Piakkoin ilmestynee uusi rikoslaki. Se ei ole yksi ja yhtenäinen koko maalle, vaan kullekin 16 osavaltiolle tulee oma rikoslaki, joissa on otettu kunkin alueen erikoisluonne huomioon. Joitakin reformeja on jo suoritettu. Turvallisuuselinten salaiset oikeudenkäynnit on poistettu, eikä mielivaltaisia tuomioita panna täytäntöön. Oikeusministeriön keskitys on poistettu, ja siten on annettu paikallisille viranomaisille enemmän liikkuma-alaa Työstä poissaoleminen ei enää ole rikos. Useita poliittisia vankeja on vapautettu, ja pakkotyöleirien asukkimäärä on vähentynyt. On luvattu, että nämä poistetaan kokonaan, niin että niitä jää vain tavallisia rikollisia varten.

Alkoholisti ja perhe

Jokainen alkoholistiperheen äiti tietää, mitä alkoholi merkitsee hänen perheessään. Rahat menevät viinaan ja lapset saavat olla ilman leipää. Alkoholisti ei sitä sure, vaan huoli jää äidin kannettavaksi. Ja tuo huoli voi olla usein aivan kohtalokkaan raskas. Miehen juominen, äidin masennustila ja lasten henkinen kieroutuminen vie koko perhen ennen pitkää turmioon. Onneksi jo meilläkin täällä Suomessa on pelastumismahdollisuuksia. Juoville alkoholisteille heidän pelastamisekseen on perustettu A-klinikoita ja A-liike Suomessa on tehnyt jo satoja alkoholisteja yhteiskuntakelpoisiksi kansalaisiksi.

Helsingissä on perustettu "Alkoholistien perheiden ystävät" ry. niminen yhdistys, jonka päämääränä on alkoholistiperheiden auttaminen. Mm. yhdistys tulee järjestämään esitelmätilaisuuksia, jossa käsitellään alkoholistiongelmaa. Näin alkoholistin vaimona on suurenmoista saada tietoja tuosta kuristavasta alkoholismisairaudesta. Kun on itse etsimällä etsinyt ratkaisuja lukemattomiin ongelmiini, niin olen huomannut, että vain alkoholismia ymmärtävät henkilöt ovat voineet minua auttaa. — Vanha sananlasku sanoo: "Ei mitään pahaa, josta ei jotain hyvääkin'. Kärsimyksen kautta ihminen kirkastuu, mutta meidän täytyy osata ottaa tuo kärsimys kirkastavana tekijänä. Ilman apua emme siihen pysty. — A. V.

Taloudellinen laajentuminen

Suurten yhtiöiden ja taloudellisen elämän johtajien taholta tämän tuosta julkaistaan uutisia siitä, kuinka heidän yhtiönsä laajentavat teollisuuslaitoksiaan rakentamalla uusia tehtaita ja isontamalla entisiä. Kysymyksessä on biljoonat dollarit. Tuottajien kannalta katsottuna rehentelyyn on syytäkin, sillä pieninkin laajentuminen on heille edullista, joka tuottaa sijoitetulle pääomalle lisävoittoa.

Laajennukset eivät kuitenkaan ole järjestyneen työväestön johtajain mielestä erikoisen riemun aiheuttajana. Niinpä kahden yhtyneen uniojärjestön yhteinen toimeenpanevan komitean johto on esittänyt syytöksen teollisuuslaitoksille paikalla polkemisesta, johon osasyylliseksi on asetettu myös Eisenhowerin hallitus.

AFL:n ja CIO:n johto esitti verotusolojen järjestämistä siten, että pienien tulojen saajille myönnettäisiin verohelpotusta. Se saataisiin aikaan vain sillä, että veroja lisätään suurten tulojen omistajille. Toimenpiteellä avustettaisiin pienien tulojen saajia, joka samalla auttaisi työnantajiakin, sillä alennetut verot edistäisi ostokykyä ja antaisi tuloja työnantajille ja liikemiehille.

Tämä on vain yksi osa union miesten esityksistä. Kongressin tulisi laatia lakeja, huomautetaan union johtajain taholta, koulujen, yhteiskuntaturvalain, yleisen asunto-ohjelman ym. yhteiskunnallisten parannusten edistämiseksi. Kongressin tulisi edistää yhteiskunnallista lainlaadintaa sähkö- ja voimalaitosten yhteiskunnallistamisessa sekä yhteiskunnan varoilla auttaa puristuksessa olevien yhdyskuntien taloutta.

Paljon siis on työtä hallituksella, kongressilla ja teollisuusmagnaateilla, jos mielitään kansan elintaso kohottaa sille tasolle, jolle maan luonnonrikkaudet ja työteho oikeuttaa. Samoin tulisi kansallistulot jakaa tasapuolisemmin kuin tähän saakka asian laita on ollut. Ei ole mitään hyötyä siitä, jos elintason "keskiarvo" saadaan näyttämään suurelta sen vuoksi, että tilastoon merkataan suurtuloiset pientuloisten kanssa, joista sitten jakamalla saadaan epätodellinen keskiarvo.

— Kolmen viime vuosisadan kuluessa on Ranska kärsinyt eniten sodista. Tänä aikana se on menettänyt kaatuneina yli 10 miljoonaa miestä, jonka lisäksi on vielä otettava huomioon siviiliväestön tappiot. Nämä ihmishenkien valtavat menetykset ymmärtää helposti, kun tietää, että Ranska osallistui tuona aikana 1,700 taisteluun kaikista Euroopassa käydyistä 1,700 kamppailusta.

Rakoilua Tshekkoslovakian kommunistisessa puolueessa

Älymystö vaatii lisää vapauksia

Khrushchevin suorittama Stalinin todellisten kasvojen paljastaminen ei ole herättänyt ainoastaan lännessä vaan myös kansandemokratioissa huomioita, vaikkakaan puoluesihteerin kuuluisaa puhetta eikä edes otteita siitä luonnollisestikaan julkaistu viimemainituissa maissa.

Siitä huolimatta ihmiset eivät suurin piirtein katsottuna ole säkkipimeässä, sillä yhä vielä on radiolaitteita, joilla häirintäyrityksistä huolimatta voi kuulla läntisiä lähetysasemia. Siksipä ei olekaan ihme, että tietty levottomuus on vallannut vieläpä kommunistisen puolueen jäsenetkin.

Selvimmät merkit heikkoudesta on havaittu viime aikoina — Puolan tapausta tietenkään lukuunottamatta — Tshekkoslovakiassa. Tämä tapahtui puolueen valittujen toimihenkilöiden kokouksessa, joka pidettiin äskettäin Prahassa ja jossa käsiteltiin maan tilannetta. Aluksi kommunistisen puolueen tarkoituksena oli tarttua käsiksi vain uuteen viisivuotissuunnitelmaan, mutta NL:n kommunistipuolueen 20. kongressi sekä sen vaikutukset olivat kuitenkin saaneet siinä määrin vastakaikua Tshekkoslovakiassa, että tshekkoslovakialainen puolueen johto piti parempana puoluekonferenssin ohjelman laajentamista ohjatakseen keskustelun haluamaansa suuntaan.

Presidentti Zapotockya saamme kiittää ilmoituksesta, että tshekkien puoluekokouksessa "oli ollut riitaisia keskusteluja tähänastisesta toiminnasta ja puoluemenetelmistä ja että nämä riidat olivat usein olleet varsin myrskyiset". Ja varapääministeri Kopecky ilmaisi asian vielä selvemmin puhuessaan "varjopuolista, jotka todistivat monien tovereitten ideologisesta horjuvaisuudesta".

Hänen mukaansa vieläpä osa toimihenkilöistä on erehtynyt luulemaan, että henkilökultin väärien menetelmien tuomitseminen merkitsisi puolueen tähänastisen linjan kumoamista. Kaikkialla ja etenkin Prahassa harjoitettiin kiihoitustoimintaa ja 235 puoluejärjestöä teki — puoluesihteeri Novotnyn mukaan — "täysin perusteettoman vaatimuksen" ylimääräisen puoluekongressin kokoonkutsumiseksi.

Suurinta vastarintaa osoittavat tätä nykyä älymystöön kuuluvat. Jo äskettäin pidetyssä kirjailijain kongressissa lausuttiin mielipiteitä, jotka selvästi suuntautuivat hallituksen diktatuuria vastaan. Seurauksena tästä oli, ettei tähänastista kirjailijaliiton johtoa, johon kuuluvat kulttuuriministeri Stoll, apulaisministeri Civrny, entinen varaulkoministeri Taufer ja entinen kommunistisen puolueen sihteeri Necasek, valittu enää liiton johtoon — mikä varmastikaan ei ole jokapäiväinen tapahtuma kommunistisessa valtiossa. Muutamia viikkoja myöhemmin täytyi ministeri Stollin vieläpä erota.

Prahan ylioppilaat tarttuivat heti kohta kiinni kirjailijoiden vaatimuksiin suuremmasta ajatuksenvapaudesta ja vaativat puolestaan akateemisen vapauden palauttamista. Samanaikaisesti kääntyivät Pressburghin yliopiston opiskelijat "provokatorisessa" päätöslauselmassa korkeakoulujen esisotilaallista kasvatusta sekä marxismin ja leninismin selvitteleviä luentoja vastaan. Korkeakoulujen opiskelijat asettuivat keskenään yhteyteen ja antoivat toisilleen tietoja vaatimuksistaan, jotka kommunisminvastaiset ainekset lähettivät postitse ulkomaille. Liike oli niin vahva, että poliisien onnistui vain vaivoin estää ylioppilaiden katumielenosoitus Pressburgissa.

Prahan puoluekonferenssissa tulivat puheeksi myös monet muut asiat, jotka selvästi osoittavat, ettei Tshekkoslovakiassa vallitseva tyytymättömyys ole suinkaan supistunut huolimatta tietyistä, etenkin kulutusainetarvikkeiden kohdalla tehdyistä myönnytyksistä, vaan pikemminkin entisestään kasvanut. Uusi puolustusministeri Lomasku sanoi esimerkiksi, että viime vuosina on kansan ja armeijan välinen yhteys valitettavasti päässyt höltymään. Armeijasta vapautuneet sotilaat kieltäytyivät ottamasta osaa poliittiseen elämään ja sanotaan, että sen puoluessa käydyn keskustelun takia, jonka päämääränä kuuluu olevan sotilaallisen kasvatuksen supistaminen, armeijan taisteluvolma olisi suorastaan vaarassa.

Varapääministeri Dolanskyn täytyy puolestaan myöntää, ettei vuodesta 1952 lähtien asuntorakennussuunnitelmaa ole saatu täytetyksi. Tämä on johtanut kaikkialla suureen tyytymättömyyteen, sillä työläiset haluavat kahdeksan vuotta kestäneen kommunistisen hallinnon jälkeen saada vihdoin paremmat elinedellytykset. Tämä kestää kuitenkin vielä aikansa, sillä ammattiyhdistysten puheenjohtaja Zupka vastusti äskettäin usealta taholta vaadittua yötyölisää, jollaisen kaikkien kapitalististen valtioiden työläiset saavat.

Konferenssin neljäntenä päivänä kommunistinen puolueenjohto alkoi tuntea huolestuneisuutta. Se katkaisi lyhyeen väittelyn antamalla päästä esille "spontaanisen" pyynnön keskustelujen lopettamisesta ja vielä käsittelemättömien kysymyksien keskuskomitealle kirjallisesti jättämisestä. Tällä tavoin monet totuudet jäivät lausumatta. Mutta ovatko puolueen jäsenet esimerkiksi yhtä mieltä siitä, että puolueen sisäiset vaalit pidetään yhtä vieläkin avoimina? Puoluesihteeri Köhler selitti tässä yhteydessä, että vertauksen suorittaminen Tshekkoslovakian ja Neuvostoliiton välillä ei ole mahdollista, koska Venäjällä "riistäjäluokka" on jo likvidoitu, kun taas Tshekkoslovakiassa viholliset voivat helposti käyttää väärin salaisia vaaleja vieläpä puolueen piirissäkin. Tämä on luultavasti merkittävin tunnustus siitä kuinka heikolla pohjalla Tshekkoslovakian kommunistinen hallinto vielä tänäkin päivänä on.

Amerikan Laulajien matkalta

Kun me Amerikan Laulajat läksimme toukokuun 23 pnä Helsingistä Turkua kohti pitämään Suomen matkamme ensimmäistä konserttia, oli yhteinen mielialamme kaikkea muuta kuin valoisa, varma, toivorikas ja menestystä uumoileva.

Muistimme kovin tuoreesti, kuinka me, monista Amerikan Yhdysvaltojen valtioista ja Canadasta jotakuinkin summamutikassa ja karsimatta koottu joukko, pääsimme New Yorkiin toukokuun 6 pnä, pidimme harjoitukset, lauloimme (8. päivän iltana) Georg Achates Gripenbergin tervetulleeksi YK:n edustajistoon, painuimme 9 päivänä Stockholm-laivaan ja aloimme lähestyä Suomea. Laivalla pidimme harjoituksia hyvinkin ahkerasti, mutta sittenkin: äänet olivat suurimmalta osalta raakileita; ne olisivat tarvinneet vähintään puolen vuoden (kaksi iltaa viikossa) intensiivisen kypsyttämisen, ennenkuin niitä olisi voinut hyvällä omallatunnolla kuljettaa Suomeen, hyvien kuorojen luvattuun maahan. Tämän ikävän tosiasian me tunsimme sangen hyvin — ja kipeästi.

Mutta kuinka ollakaan. What who! Me saimme jo helsinkiläisten laulajien järjestämässä kaikkien aikojen suurimmassa ja hilpeimmässä karonkassa Vanhassa Ylioppilastalossa tuntea, että olimme musikaalisesta vajamittaisuudestamme huolimatta sydämellisesti tervetulleita. Tämä havainto vahvistui tavattomasti Kalastajatorpalla seuraavan päivän iltana. Meitähän kohdeltiin niinkuin vanhan, degeneroituneen kuningashuoneen perintöprinssejä ja rouviamme niinkuin Windsorin herttuattaria! Tätä ylitsevuotavan ystävällistä kohtelua ja ruhtinaallisia vastaanottoja me olemme saaneet kokea joka ainoassa paikassa matkallamme: Turussa, Porissa, Tampereella, Seinäjolella, Vaasassa, Kokkolassa, Oulussa, Kemissä, Rovaniemellä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Joensuussa ja niin myöskin Mikkelissä, Lappeenrannassa ja Lahdessa.

Me olemme käsittäneet hyvin nöyrästi (joka toivottavasti luetaan meille ansioksi), että me emme yksilöinä emmekä kuorona ole moista lämmintä huomiota ansainneet, vaan että Suomen kansa oli heti kärkeen oikealla tavalla käsittänyt meidän matkamme pääasiallisen tarkoituksen: että me olimme tulleet koko amerikansuomalaisen ja suomalaissukuisen kansan edustajina ojentamaan lämmintä veljen kättä ja siten vähäiseltä osalta vahvistamaan niitä siteitä, jotka yhä vieläkin kiinnittävät meitä synnyinmaahamme tai isiemme maahan.

Tämä havainto Suomen kansan oikeasta asennoitumisesta meidän pyhiinvaellustamme kohtaan, on rohkaissut meitä sekä henkilökohtaisesti että kuorona. Meidän kurkuissamme ei varmaankaan tapahtunut mitään ilmiömäistä kehitystä näiden muutamien viikkojen aikana, mutta jo Turun konsertin jälkeen me aloimme laulaa varmemmin ja rohkeammin kuin aikaisemmissa harjoituksissa. Matkan rasitus ja rankka meno kylläkin välillä käheytti muutamia laulajia, mutta vain tilapäisesti.

Miltäkö Suomenmaa on näyttänyt meistä vuosikymmeniä (monet yli puoli vuosisataa) Suomesta poissa olleista ja eritoten niistä Amerikassa syntyneistä, jotka nyt ovat ensi kertaa Suomessa? Tämän kirjoittaja on pitemmillä junamatkoilla haastatellut melkeinpä jokaista Amerikan Laulajaa ja yhteenveto on tällainen:

Jos runoilija on joskus sanonut, että on Suomi köyhä, siksi jää, sitä ei enää kannattaisi ottaa vakavasti. Suomi ei ole meidän silmissämme ollut köyhän näköinen. Onhan kaikissa maissa, Amerikassakin, ahtaissa oloissa, jopa puutteessakin eläviä ihmisiä, niinpä Suomessakin. Mutta täällähän eletään silminnähtävää nousukautta. Jokaisessa näkemässämme kaupungissa nousee isoja ja komeita taloja, niinkuin sieniä. Tehdaslaitoksista ovat monet hämmästyttävän suuriakin, työmenetelmät moderneja, tulevaisuuden näköalat toivorikkaita. Puhtaus ja siisteys (kodeissa, kaupunkien kaduilla, hautausmailla ym.) ovat silmiinpistäviä ja kaikesta päättäen luonteenomaisia ominaisuuksia. Sankarivainajien kunnioittaminen on eräs piirre, jonka me olemme liikuttuneina panneet merkille. Samoin kuin senkin ettei junamme ole sivuuttanut niin pientä asuttua mökkiä, ettei sen ikkunalla olisi kukkia. Meistä sekin on paljonpuhuva ilmiö. Kukkia hellivä kansa on sielullisesti sivistynyt kansa, olkoon se köyhä tai rikas . . .

Niinpä niin. Meidän saamamme vaikutelmat ovat olleet poikkeuksetta mitä edullisimpia, eikä suinkaan vain sen takia, että jokaisessa konserttipaikassamme ovat sankat kansanjoukot kuoroineen, pormestareineen, johtajineen ja neuvoksineen olleet meitä tervehtimässä.

Eräs matkailija kirjoitti kerran saapuneensa ison seurueen kera Grand Canyonin reunalle (Colorado-joen Grand Canyon on 350 kiometriä pitkä, 25 km leveä ja 15,500 metriä syvä rotko). Mukana oli iäkäs kiltti täti, joka tuokion katseli tuota valtavaa näkymää ja virkahti sitten: "Oh, how nice!" Kielelliset vivahteet kun nyt ovat sellaisia kuin ovat, ei tädin huudahdus tässä yhteydessä ollut sama kuin "Ah, kuinka kaunis", vaan pikemminkin "Voi kuinka somaa", tai "nättiä".

Jos mekin yrittäisimme kuvailla Suomenmaata sellaisena kuin se on kaikessa keväisessä ihanuudessaan meidän silmiimme kuvastunut, ja jos me koettaisimme kertoa miten ylenpalttisen ystävällisiä meitä kohtaan on oltu, niin meiltä loppuisivat kaikenlaiset laatusanat, tulisimme tyhjiksi kuin Turusen pyssy.

Joten kun sanat eivät riitä, meidän täytyy tuon bostonilaisen tädin tavoin huokaista, että matkamme on ollut "very nice", että kaikki on ollut eri kivaa, ja että me tulemme jäämään kaikille teille rajattomasti ja ikuisesti kiitollisiksi.

Yrjö Sjöblom.

JUTUSTELUA

Oikaisu

Viime perjantaisessa lehdessä "Lastut lentävät omaan nilkkaan" olleessa kirjoituksessa oli tullut virhettä korjatessa pahempi virhe. Kun piti olla "pilkattiin", niin painovirhepahoilainen oli sen muuttanut "palkittiin", joten se muodostui aivan päinvastaiseksi tarkoitukseltaan. Julkaisemme kysymyksessä olevan palan uudelleen:

Hyvin muistamme silloisen oppositiopuolueen, republikaanien, suunnattoman Rooseveltin hallituksen mustaamiseksi. Hallituksen farmarien toimenpidettä pidettiin — ellei nyt aivan vähämielisten työnä, niin ainakin vastuunalaisuutta omaamattomien työnä, jotka kansan varoja heittävät maailman tuuliin. Hallituksen toimenpiteitä **pilkattiin** kaikilla mahdollisilla ja mahdottomilla keinoilla.

Erinomaista asiakaspalvelua

Osastopäällikkö saapui myymälään ja kuuli myyjän sanovan asiakkaalle: — Ei, todellakaan meillä ei ole sitä ollut pitkään aikaan.

Päällikkö vihastui, ryntäsi myyntipöydän ääreen, loi vihaisen katseen myyjään ja kääntyi asiakkaan puoleen:

— Suokaa anteeksi rouva. Vastaan henkilökohtaisesti siitä, että sitä heti teille hankitaan.

Asiakas katsoi hetken kummastuneena, kääntyi kannoillaan ja marssi ulos.

Osastopäällikkö kääntyi myyjän puoleen:

— Kuinka ihmeessä te puhutte asiakkaille. Enkö ole moneen kertaan teroittanut teille, ettei meillä myydä "eioota". Jollei meillä ole jotakin, lupaudumme sitä heti hankkimaan.

— Herra osastopäällikkö, olen todella pahoillani. Mutta me keskustelimme asiakkaan kanssa vain sateesta . . .

Miestenkin muodista

Hels. Sanomissa kirjoittaa "Eräs" seuraavaa:

"Tämä purnaus on tarkoitettu teille, jotka keikaroitte kaduilla niissä uudenmuotisissa kapealahkeisissa pumppernikkelipöksyissä. Älkää toki, hyvät herrat, olko yhtä turhamaisia kuin naiset. Teissä se vaikuttaa täysin naurettavalta ja naisiin verrattuna moninkertaisesti korostetulta. Jotenkinhan sen vielä ymmärtää nykyaikaisten lättähattusankareitten keskuudessa, mutta kun näkee puolivuosisataa sivuuttaneen, sivistyneen herran keikaroivan kadulla samana päivänä useammassakin eri mallisessa turkistakissa ja pumppernikkelipöksyissä, niin romahdus arvonannossa on täydellinen. Arvottomalta se tuntuu sivustakatsojasta, ainakin meistä naisista ja eiköhän tosimiehistäkin. Jättäkää, hyvät herrat, turhamaisuus sitä harrastaville naisille ja olkaa te miehiä myöskin todellisuudessa eikä vain nimellisesti."

Millaisia lieneekin edellämainitut pukimet, mutta meillä täällä tekee yhtä ällöttävän vaikutuksen nähdä nuori mies kadulla iltakävelyllä tai matkalla elokuviin nuoren, siististi puetun neitosen rinnalla, verhonaan housujen päälle jätetty ryppyinen paitaresu ja housuina "overhaalarit" tai muut työhousut. Sellainen ei ole vaatimattomuutta, vaan röyhkeyttä. Siitä puuttuu arvonanto naista ja muuta yleisöä kohtaan. Tuo ryssäläinen tapa on moitittava ja inhoittava. Ryssillä jos onkin paita housujen päällä, niin se on pitkä ja vyöllä vyötetty eikä laisinkaan tavallisen, takalistoltaan sittenkin sietämättömän näköinen kurttuinen paita. Joka ei alistu noudattamaan yleisiä hyviä tapoja, siltä puuttuu sivistyksen alimpienkin tapojen tuntemus.

Ajatusrikas puhe

Oli 60-vuotispäivät. Yhtäkkiä nousi eräs vieraista, kilisti lasiaan ja ryhtyi pitämään puhetta päivänsankarille syvän hiljaisuuden vallitessa:

— Kun sinä tänään täytät 60 vuotta, tahtoisin mielelläni onnitella sinua 60-vuotispäiväsi johdosta, sillä ei sitä joka päivä täytetä 60:ttä vuotta.

Senjälkeen istuutui puhuja jälleen paikalleen juhlallisesti.

— Kukahan tuo puhuja mahtoi olla, tiedusteli eräs vieraista varovasti naapuriltaan.

— Minun veljeni, vastasi naapuri ylpeänä.

— Hm. Ajatella, mistä ihmeestä hän löysikin nuo perin sopivat sanansa, ihmetteli kysyjä täynnä kohteliaisuutta.

Kuulumisia Suomesta

HELSINKI — Suomi-Seura

Sos.-dem. puolueen sisäinen ristiriita

Virkamiesten palkkauksen järjestämistä koskevan suuren pulmakysymyksen ohella on meillä parhaillaan puitavana sos.-dem. puolueen oma sisäinen ristiriitansa. Se näyttää nyt johtavan puolueen yleisen puoluekokouksen koolle kutsumiseen, mistä toimenpiteitä on jo liikkeellä.

Voin tuotannossa runsauden pula

Tämän hetken taloudellisista vaikeuksista nousee esiin varsin erikoislaatuisena voin tuotannossamme muodostunut runsauden pula. Sen sijaan, että vasta tuonaan voin tuottomme oli painuneena niin niukaksi, että sitä piti hankkia ulkomailta lähinnä Tanskasta huomattavia määriä, on meillä nyt tulut voita niin huomattavasti, että varastot ovat täydet ja että sitä täytyy vängälläkin pyrkiä myömään ulkomaille, lähinnä vanhalle voin ostajallemme Englannille. Mutta kun muuallakin, erikoisesti Tanskassa, joka myös myö Englantiin, on hyvä voiaika, on meidän kyettävä myömään jopa alle Tanskan hintojen. Tämä taas korkeat tuotantokustannuksemme huomioon ottaen on vienyt siihen, että meidän on myötävä Englannissa niinkin paljon kuin 370 mk. kiloa kohti halvemmalla kuin mitä tuotantokulut sallisivat — toisin sanoen valtiomme on täytynyt tulla väliin ja maksaa tämä eroitus valtaviksi tappioikseen. Virhe on siinä, ettei myöty talvella korkeampien hintojen aikana — estyneenä yleislakonkin takia. Hyvän rehukesän runsas tuotanto pakottaa joka tapauksessa myyntiin. Asia on juuri nostettu julkisuuteen ja tulee siitä kai riittämään mielikarvautta — suomalaisille veronmaksajille englantilaisten perheenemäntien hyväksi.

Talletukset vähenemässä

Tunnusmerkillistä rahamarkkinain kehitykselle viime kesäkuun aikana on ollut yhä jatkuva kireys, joka varsinaisten talletusvarojen osalta ilmenee rahalaitosten suurena talletusten vähenemisenä. Niinpä säästöpankkien varsinaiset talletukset vähenivät 1,617 mmk.

Kansaneläkelaitoksen vuotuismaksut

Kansaneläkelaitoksen kirjoissa oli kuluvan vuoden ensimmäisen vuosipuoliskon päättyessä kaikkiaan 242,100 kansaneläkkeen- sekä 101,300 vanhuusavustuksen ja 26,000 työkyvyttömyysavustuksen saajaa, yhteensä 369,400 eläkkeen- ja avustuksen saajaa. Näiden eläkkeiden ja avustusten vuotuinen määrä oli viime kesäkuun päättyessä yhteensä 11,031,000,000 markkaa.

Svenska Kulturfonden sai Sarvilahden tilan

Äskettäin kuollut vapaaherra Ernst von Born ja hänen jälkeenjäänyt puolisonsa vapaaherratar Alix von Born ovat testamentanneet ainakin 100 miljoonan markan arvoisen Sarvilahden tilan Svenska Kulturfondeille.

Suomen syvin

Suomen syvin kaivo on nyt löydettävissä Kannuksessa. Sinne on Osuuspeijerille valmistunut Vesiteknillinen Insinööritoimisto Oy. Veston porama 302 m:n syvyykaivo. Kaivo tehtiin käyttäen kotimaista, valmistetta olevaa köysiporakonetta. Kaivosta on 14 ensimmäistä metriä irtomaassa, loput kalliossa. Vettä on koepumpattu 50,000 litraa vuorokaudessa.

Teidän säästönne ansaitsee 3% Se on nykyinen korkomme

- Tilinne on vakuutettu $10,000:iin asti
- Välineet saatavana postin kautta säästämistä varten
- Kassalaatikoita saatavana Warrentien pankissa
- Valtuutettu perimään maksuja hyötylaitosten laskuista
- Kummallakin pankilla vapaa paikka autojen pysäköintiä varten
- Yli 15,000 tallettajaa, joiden säästöt $27,000,000 — varat $30,000,000

OHIO Savings Association
(Ennen Ohio Savings & Loan Co.)
3300 WARREN RD.
W. 25TH AT BRIDGE AVE.
Serving Thrifty Clevelanders Since 1889
CLEVELAND, OHIO

Lehtemme konttorista puhutaan:

Luetteko runoja

Meillä on vielä jonkin verran runokirjoja varastossamme, joita nyt annamme kaikille niille, jotka uudistavat tilauksensa Raivaajalle elokuun aikana.

Näitä kirjoja meillä ei kuitenkaan ole loppumattomiin, joten huomautamme "first come, first serve".

Meillä myös on vielä jokunen määrä varastossamme kirjaa "Pysyvä rauha tai ihmiskunnan tuho", jonka nyt jakelemme loppuun asti niille, jotka uudistavat tilauksia lehdellemme alkavan kuukauden aikana.

Kun te uudistatte tilauksenne, huomauttakaa kumman kirjoista haluatte saada: "Runoja" vai "Pysyvä rauha".

Haluamme vielä huomauttaa, että tilaus lehdellemme voidaan uusia milloin tahansa, koska tilausta jatketaan siitä päivästä eteenpäin mihin saakka se on aikaisemmin maksettu. Tilaaja siis ei menetä mitään, vaikka hän uusii tilauksensa ennen sen päättymistä. Me haluaisimme saada tilausten uudistuksia näin kesällä sen vuoksi, koska on nyt enemmän aikaa tilausten hoitamiseen kuin syksyllä, jolloin liike kaikinpuolisesti lisääntyy .

Siellä, missä asiamiehiämme ei ole tavattavissa voidaan tilaukset lähettää suoraan konttoriimme. Mutta kaikissa tapauksissa mainitkaa kumman kirjoista haluatte saada.

— kk —.

NEW YORK CITY

Mikko Lyytikäinen, Raivaajan edustaja. Osoite: 227 East 84 St., Room 5. Puhelin REgent — 7-4155.

Konttorin aukioloajat:
Torstaina ja perjantaina klo 12—5.

MAAILMAN SUURIN SILTA

Alustavat työt pannaan käyntiin muutaman päivän perästä 220 miljoonaa dollaria maksavan sillan rakentamiseksi New Yorkin sataman suulle.

Silta tulee yhdistämään Brooklynin ja Staten Islandin, varsinaisen satamaan johtavan salmen kapeimmalla kohdalla. Yhdistäjänä on nykyisin siinä vain lauttapalvelu. Kapeikon leveys on noin puolitoista mailia, siis suunnilleen kaksi ja puoli kilometriä, joten siltakaari eli jänneväli tulee olemaan pitempi kuin missään muussa sillassa.

Viralliset rakennusluvat ja hyväksymiset on periaatteessa saatu myös Liittohallitukselta ja sotavirastolta, vaikka käytännölliset yksityiskohdat ovatkin vielä allekirjoittamatta. Tällainen homma ottaa aikaa, joten sillan valmistumisen jouduttamiseksi poraustyöt pannaan kultenkin nyt jo käyntiin maaperän tutkimiseksi perustuksien ja kannatintornien lopullisten paikkojen valitsemiseksi. Tämä tutkiminen vie aikaa kuusi kuukautta. Poraustyöt suorittaa Warren George Company, joka on sen alan spesialisit ja jonka työtarjous oli halvin 130 tuhatta dollaria.

Brooklynin puolella ovat seudun kiinteimistöjen, etupäässä pientalojen omistajat, käyneet kovaa sotaa koko siltahommaa vastaan. Itse siltää ei muuten vastustettaisi, mutta kun sellainen liikenneväylä tarvitsee välttämättä laajat maa-alat molemmissa sillan päissä liikenteen ohjaamiseksi, selvittämiseksi ja ruuhkan estämiseksi, niin asuintaloja täytyy purkaa tuhansittain pois tieltä. Omistajat eivät halua kotejaan hävittää ja luovuttaa, vaikka niistä kohtuullinen ja markkina-arvoa korkeampikin korvaus maksettaisiin.

Nyt näyttää siltä, että protestit ovat turhia. Liikenneväylä tarvitaan ja silta rakennetaan. Ensiviikolla ryhdytään sanoista tekoihin ja rakennustyöt pannaan alkuun ensin maaperän tutkimisella.

*

Miljoneerejä Moskovaan

lähti täältä lentämällä yksitoistamiehinen ryhmä. He tulivat Wichitan kaupungista, Kansasin valtiosta. Sanoivat menevänsä näyttämään ja sanomaan venäläisille, että amerikkalainen isonrahan mies ei ole niin paha kuin venäläinen propaganda pyrkii osoittamaan.

Johtaja-puhemies, pankkiiri Arthur W. Kincade, sanoi lentokoneen rappusilla: "Vaikka olemmekin rikkaita maallisista hyvyyksistä, niin jokaisella meistä on myös hyvä sydän." Ainakin kuusi heistä tunnusti olevansa miljoonamiehiä.

Taitaa käydä niin, että ovelat venäläiset käyttävät edullisesti heitä propagandansa välineinä, näyttelevät ja pyörittelevät ensin kansan silmissä ja sitten "nauravat heidät ulos".

— M. S.

Pekka Sysma
tahtoo tutustua suomalaiseen seurapiiriin. —
552 Main St., Stamford, Conn.

VIIKON SUURIN UUTINEN

Viikon suurin uutinen oli italialaisen Andrea Dorian ja Ruotsin Am. linjan Stockholmin törmäys, joka tapahtui keskiviikkona heinäkuun 25 p. kello 11.22 yöllä. Radiot levittivät tuon hämmästyttävän uutisen maailmalle ja radiot täällä kertasivat uutisia joka tunti ohjelmiensa välillä. Lehtemme on jo kertonut tapahtumasta aikanaan.

Hyvänä puolena tuossa kauheassa tapahtumassa oli se, että vain 11 henkilöä on sanottu menettäneen henkensä eikä loukaantuneiden lukukaan ole kovin suuri. Enimmät matkustajat pelastuivat ja ovat nyt jo turvallisesti saapuneet New Yorkin satamaan.

Miten nykyisellä "radar-aikakaudella" tuonlainen törmäys on mahdollinen, se on parhaillaan pohdinnan alaisena. — Andrea Dorian matkustajat viettivät iloiten viimeistä iltaa merellä — iloiten kuten "Titanic" laivan matkustajat.

Ainoa vastaus voinee olla, että radarien hoitajat eivät olleet paikoillaan, tai että radarit eivät toimineet.

Stockholm laiva saapui New Yorkin satamaan viime perjantaina ollen viimeinen matkustajia pelastaneista laivoista.

Il De France, joka toi 753 Andrea Dorian matkustajista torstaina aamupäivällä, lähti takaisin samana iltana, ollen 36 tuntia myöhässä suunnitellusta lähtöajastaan.

MIKKO KESÄLOMALLA

Mikko Lyytikäinen matkusti viime viikolla Canadaan veljensä luokse parin viikon lomalle, aikoen siellä kalastella canadalaisilla vesillä. Wilho Hedman on hänen tilallaan loma-viikkojen ajan.

ÄÄNESTYSALUEITA LISÄTTY

New Yorkin kaupungin vaalilautakunta viime istunnossaan hyväksyi esityksen, jonka mukaan äänestysalueita järjestetään 204 enemmän kuin edellisissä vaaleissa, tämä siksi kuin äänestäjien rekisteröinti presidentin vaalien lähestyessä saattaa lisääntyä.

Äänestysalueet ovat nyt:

Manhattan 1,050, Brooklyn 1,448, Queens 1,050, Bronx 932, Richmond 121. Yhteensä 4,601 äänestyspaikkaa (Election District) on avoinna tulevissa vaaleissa.

Äänestäjien rekisteröinti alkaa lokakuun 8 päivänä ja jatkuu lokakuun 13 päivään. Äänestäjillä, jotka eivät mainittuina päivinä ole kaupungissa, on oikeus käydä rekisteröimässä Board of Elections virastossa ennen syyskuun 20 päivää.

Vuoden 1944 vaalien edellä rekisteröi 3,556,377, joka on ennätys, vuoden 1952 vaalien edellä vastaava summa oli 3,528,967.

LISÄÄ ASUNTOJA

City Planning Commission esitys, että suunnitelmat viiden asuntotaloryhmän rakentamisesta hyväksytään, ovat nyt kaupungin valtuuston edessä ja niistä päätetään heinäkuun 31 päivään mennessä.

Esitykseen sisältyy 4,900 perheasunnon rakentaminen, jotka tulevat maksamaan $77,865,000 ja rakennetaan liittohallituksen, valtion ja kaupungin varoilla. Taloryhmistä tulee kaksi Brooklyniin, mutta Manhattaniin, Bronxiin ja Queensiin yksi kuhunkin.

1,100 PERHEEN HÄÄTÖ

New Yorkin ylioikeuden tuomari J. Vincent Keogh antoi 1,100 perheelle aikaa lokakuun 1 päivään saakka, johon mennessä jokaisen on muutettava pois taloista, jotka hajoitetaan. Samalla tuomari antoi 250 liikemiehelle aikaa marraskuun 1 päivään muuttaa liikkeensä pois. Syynä tähän joukkohäätöön on se, että New York City Housing Authority rakennuttaa sille alueelle suuria asuntotaloja.

Alue, jota tämä koskee, on Seigel Street, Flushing Ave., Humbolt St. ja Bushwick Ave. Brooklynissä, Williamsburg kaupunginosassa .

EI OLE "KYMPPISENTTI" KAUPPAA!

Woolworth Co:a julkaisi raporttinsa tämän vuoden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta, joka osoittaa, että ennätys myynneissä on saavutettu. Myynnit olivat $343,532,875, joka osoittaa viiden prosentin lisäystä myynteihin. Woolworth yhtiön presidentti James T. Leftwich sanoi, että yhtiöllä on nykyään 2,051 vähittäiskauppaa, edellisellä vuodella niitä oli 2,010.

AUTOTUOTANTO

Automotive News julkaiseman tilaston mukaan ensimmäisen viiden kuukauden aikana v. 1956 myytiin tässä maassa 2,548,710 autoa, edellisen vuoden samalla ajalla 2,840,532, joten vähennys oli 300,000. Autoja valmistui samalla ajalla 2,762,000, joista ulkomaille lähetettäviksi 125,000.

Chevrolet autoja myytiin mainitulla ajalla 656,560, Fordeja 545,037, Buickeja 248,134 ja Plymoutheja 214,294.

SALKKU- TAI "LAUKKURYSSIÄ"

Moskovasta heinäkuun 25 päivänä lähetetyn tiedon mukaan Neuvostolan passivirasto on antanut 2,500 matkapassia Yhdysvaltoihin matkustusta varten. — Ovatko he sitten "salkkuherroja" tai tavallisia "laukkuryssiä", mutta Setä Sämin maata katselemaan he tulevat. — W. H.

Brooklyn, N.Y.

Dodger's Stadium

Suuri pelipaikka ja urheilukeskus alkaa täällä hahmoittua ja saada käytännöllisiä työmuotoja sen rakentamiseksi. Kyseessä on brooklyniläisen pallopelijoukkueen uuden pelipaikan rakentaminen Brooklynin keskukseen.

Piirustuksiin on merkitty 110 kaupunkikorttelia, jossa on 480 eekkeriä käsittävä alue. Kustannusarvio on 250 miljoonaa dollaria, joten siinä ei "napilla pelata". Alue on vanhaa kaupunginosaa ja olisi tarvinnut muutenkin uudistamista ja kunnostamista joka tapauksessa. Useita tarpeellisia nykyaikaisia rakennuksia tulee pelipaikan yhteyteen, monikerroksiset parkkauspaikat j.n.e. Kaikenlaiset kulkuyhteydet tähän keskuspaikkaan ovat nytkin hyvät.

Nykyisen suunnittelun mukaan istuimia tulisi itse pelipaikan ja arenan ympärille vain 50 tuhannelle katselijalle. Tämä on verraten pieni määrä, mutta se on rajoitettu tällaiseksi sen vuoksi, kun koko pelikenttä ajoitaan varustaa siirrettävällä katolla. Sateet eivät enää olisi häiritsevänä tekijänä. Pallopeli, nyrkkeily, luistelu, pyöräily tai muu näytös voitaisi suorittaa varmasti satoi tai paistoi.

Ympyränmuotoinen kenttä olisi tavallisesti ilman kattoa, mutta sateen uhatessa voitaisi kevyt plastiikista ja alumiinista valmistettu, loivasti pystyyn viettävistä sanokaamme vaikka esim. kahdeksasta laajasta irtonaisesta kaistasta muovattu kupukatto vetää koneellisesti ylös paikoilleen nappulaa painamalla. Tällainen laite on jo ollut käytännössä kokeiltavana Princetonin Yliopistolla, N. J., tietenkin pienoiskoossa. Siirrettävä katto kohottaisi rakennuskustannusta kahdella miljoonalla dollarilla. Mutta sehän olisi vain liivintaskuraha näissä hommissa?

Majuri nimitti ja vannotti virkaan heinäkuun 24 päivänä kolme tunnettua liikemiestä valvomaan asiaa kaupungin puolesta. He toimivat ilman palkkaa, siis asianharrastajina ja kunniakomiteana.

Yleiseltä kannalta on muuten omituista, kun kaupunki on jo antanut varat — summa oli muistaaksemme 100 tuhatta dollaria — alkuvalmistuksiin, kuten paikan valitsemistutkimiseen, lahimiestyöhön, piirustuksiin j.n.e., vaikka pääosallisena tässä on yksityinen liikeyritys, rikas ja mahtava pallopeliyhtymä, jolla tulevaisuuteen katsoen on vain rahanteko mielessä eikä mikään muu.

Kun tästä on kuulunut murinaa veronmaksajain taholta, niin asia on selitetty siten, että ajanmukainen pallopelipaikka on tarpeellinen yleishyötylaitoksena. Ja kun yksityisyrittäjät eivät kykene, tai paremmin sanoen eivät halua kiinnittää omia rahojaan, niin yhteiskunnan on avustettava heitä rakentamalla paikat kuntoon ja sitten voidaan ne luovuttaa heille liikkeentekoa varten. Kuten sanottu, kaupunki on myös osallisena tässä liikeyrityksessä, joten se sekoittaa käsityksiä.

Asiantuntijan lausunnon mukaan kiinteistöistä tuleva vero kaupungille vähenisi viisi miljoonaa dollaria vuodessa siitä mitä tältä alueelta tulee veroa nykyisellään. — M. S.

Bogota, N. J.

Saatettiin viime lepoon

Rev. Konrad Klemmer, yli 74 vuoden ikäinen oli syntynyt Virossa, kuoli heinäkuun 23 päivä Paramuksessa ja saatettiin viime lepoon George Washington Memorial Puistoon heinäkuun 25 päivä. Muistoseremoniat pidettiin Vander Plaat Memorial kodissa Paramuksessa heinäkuun 24 päivän illalla sekä Zion Evangelical luth. kirkossa Maywoodisa seuraavana iltapäivänä. Vainajaa kaipaa puolisonsa Frieda. Pois mennyt oli laajalti tunnettu suomalaisen kesken, koska oli vihkinyt useita suomalaisia pareja paikkakunnalla ja ympäristössä. Rauhaisaa lepoa pastori Klemmerille.

Läksiäiset nuoren parin kunniaksi

Mrs. Martha Raut järjesti pihamaalleen Cresskilliin läksiäiset Laila ja Eric Wallinille, Eric ollen Cresskillin kasvatteja. Nuori pari perheineen matkustaa takaisin Frankfurtiin, Saksaan, jossa Wallin on useita vuosia ollut Setä Sämin palveluksessa. Läksiäiset olivat mitä monipuolisemmat (emäntänä ollen ammattikokki). Kutsuvieraat olivat nuoren parin kasvikumppaneita ja heidän vanhempiaan. Onnea pitkälle matkalle, Wallinit. (Nuori pari on ollut vaille kuukauden Mr. Wallinin siskon Mrs. Paul Kasken vieraana New Milfordissa. — L. M. K.

Rahway, N.J.

Frank ja Ester Lehtonen

matkustavat lentoteitse Suomeen, jossa heillä on sukulaisia Keski- ja Pohjois-Suomessa. He tulevat viipymään siellä jonkun aikaa. Onnellista matkaa heille toivotettiin Mr. ja Mrs. Weisenfaltin kotona Staten Island, N. Y.

Jersey City, N. J.

Mrs. Marha Naaralainen on jo palannut matkoilta, on tervehtinyt tyttönsä perhettä W. Wiirrettä Eteläjerseyssä.

Mrs. Lydia Liimatainen

on mennyt vierailulle Connecticutiin sukulaisten ja tuttavien luo.

Suomeen lähti

Jersey Citystä neiti Katri Hentilä. — Mikko.

TILATKAA RAIVAAJA!

Norwood, Mass.

Rannikko-alueen juhlat

ovat tämän viikon lopussa. Lauantaina on tanssit ja sunnuntaina suoritetaan varsinainen ohjelma sekä koetellaan käden tarkuutta nuolen ja renkaan heitosa. Juhlille onnistuimme saamaan puhujaksi sosialidemokraatin Matti Tammilehdon Suomesta, joka vierailee tässä maassa sukulaistensa luona. Musikaalisesta puolesta huolehtivat meidän kotoiset suositut esiintyjät. Ohjelma ei ole liian pitkä, jotta jää paljon aikaa oleskeluun järven rannassa ja tuttavien tapaamiseen. Nuoli ja rengas kilpailuista jaetaan parhaille hyvät palkinnot.

Huvitoimikunta piti kokouksen viime keskiviikko-iltana. Siinä lopullisesti määriteltiin ravintola ja järjestettiin juhlakoneisto kuntoon. Ravintolatarpeet on tilattu Quincyn osuuskaupasta.

Jos sattuisi sade, niin juhlat pidetään sitä huolimatta, sillä rannan paviljongille mahtuu hyvänlainen juhlayleisö.

Mainittakoon, että Quincysta ja Hinghamista päin tuleville on nyt poistuneet kiusalliset tie-esteeet, sillä Norwoodiin johtavan East kadun "apilaan lehti" on valmistunut 128 tielle. Rautatien ylitettyä, ottakaa ensimmäinen ulospääsy 128 tieltä. Kun kierrätte ympyrää vasemmalle, niin ottakaa se ulospääsy, jossa lukee East St. to 1 and IA Islington. Tämä on entinen tuttu tie joka menee golfikentän ohitse.

Elli Sorjanen

kävi lopullisesti vannomassa itsensä Setä Sämin kansalaiseksi t.k. 17 p. Bostonissaä. Samalla hän otti itselleen alkuperäisen nimensä Lankinen. Elli työskentelee villakutomossa Cantonissa ja asuu hammaslääkäri Davis'en perheen luona 103 Winter katu ja auttelee Mrs. Davista taloustöissä. Hän on ollut tässä maassa kuutisen vuotta ja kävi jo viime kesänä Suomessa.

Norwoodilainen matkustaja

Helger Helgerston oli menossa Ruotsiin linjalaiva Stockholmilla, joka oli yhteentörmäyksessä viime keskiviikko iltana Andrea Dorian kanssa. Hän on pähtävästi norjalainen, mutta kukaan ei näytä tietävän missä hän asui.

Ku-Kluxilaisuus

kummittelee naapuri kauppalassa Westwoodissa. Arcadia tien varrelle rakentaa taloa neekeri perhe, joka on ensimmäinen mustaihoinen mainitussa yhdyskunnassa. Viime viikon maanantai-iltana oli rakenteilla olevan talon seinään piirretty suuret KKK kirjaimet, auton perävaunu sytytetty tuleen ja pihalle pystytetty palava risti. Läheiset naapurit ovat syyttömiä, sillä he sanovat pitävänsä uusista asukkaista. Poliisin ei ole onnistunut tähän mennessä päästä kluxerilaisten jäljille.

Liikenne paranee

numero yhden ja 128 valtatien risteyksessä Westwoodissa, sillä tänä maanantaina avataan uusi neliapila tie järjestelmä. Tämä on jo toinen risteys joka on valmistunut, sillä East kadun sillat valmistuivat jo joku viikko sitten. Viimeisenä valmistuu IA tien sillat.

EIPÄ VÄHÄN RIITAKÄÄN

Adolphe Menjou vieraili Pariisissa. Oli erään hänen elokuvansa ensi-ilta. Kun haastattelija kysyi, mitä herrasmiehen vaatekomerossa pitäisi olla vastasi Menjou: Siinä tulee olla 250 pukua, 65 päällystakkia, 200 paria kenkiä, 8 frakkia ja 16 smokingia. Niin on ainakin minun vaatekomerostani."

FILOSOFINEN VÄITTELY AIHEUTTI OIKEUSJUTUN

Eräs 30-vuotias naimisissa oleva opiskelija on haastanut Californian yliopiston professorin oikeuteen ja vaatinut 10,000 dollarinu vahingonkorvausta, koska professori oli lyönyt häntä kasvoihin heidän riidellessään Sokratesta ja Platonista.

Naisen asianajajat sanoi riidan koskenee sitä, onko Sokrates vai Platon todellinen filosofi.

65,000 NEUVOA NIKOTUKSEEN

30-vuotias Jack O'Leary Los Angelesista on yllättäen päässyt kiusallisesta nikotuksestaan, joka on vaivannut häntä jo kahdeksan vuotta. Tänä aikana on 200 lääkäriä yrittänyt auttaa häntä ja hän on saanut 65,000 kirjettä eri puolilta maailmaa, joissa on ollut kaikenlaisia neuvoja.

— Kyllähän tuo "Tee se itse"-liike on erittäin kannattava, sanoi rouva Muttilainen — mutta ei sentään ole mahdollista tehdä kaikkea itse. Meidän ukko esimerkiksi korjasi itse käkikellon eilen ja puolen tunnin kuluttua tuli käki ulos takakautta ja kysyi: — mitä kello on?

LESLIE ALLEN
AMOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
III TROKEJA —
Kahden ja neljän pyörän ajo.
Puh. 2751 — CHESTER, VERMONT

CHESTER DRUG STORE
"Your Rexall Store"
LÄÄKKEITÄ
Lääkemääräyksiä täytetään.
Eläinten hoidossa tarvittavia välineitä
Hallmark ja Norcross tervehdyskortteja.
Puh. 2611 Chester, Vt.

JOHN T. SMITH & SON
Milfordin vanhin
AMBULANSSI- JA HAUTAUSPALVELU
37 Elm Street, Milford, N. H.
Puhelimet 396 R ja 396 W

PAUL W. ADAMS
FUNERAL SERVICE
Chester, Vermont.

PORTER'S MARKET
Wilton, N. H.
Teidän RED and WHITE KAUPPA
LIHAA y.m. RUOKATAVARAA
Laatu hyvää
Bondeja ja premiumeja

MONTANY & MONTANY
Blue Seal Feeds
Parasta laadussa
CHESTER, VT.

Irene K. Montany
Farm Bureau
Kaikenlaisia VAKUUTUKSIA
Tel. 3991 CHESTER, VT.

FORD STANLEY FORD SALES
74 MAIN STREET
NEWPORT, NEW HAMPSHIRE.

CHEVROLET
SHATTUCK'S GARAGE, Inc.
Chevrolet Myynti- ja Korjauslikke.
Yleistä korjausta—Body- ja Fenderityötä
Tel. 2186
68 Clinton Street, Springfield, Vt.

S. R. YOUNG, INC.
201 Union St., Springfield, Vt.
Tel. 4551
Kansan suosima kaasupalvelu
THE GAS SERVICE PEOPLE PREFER
Happy Cooking METERED GAS

MAIN AVE.
PONTIAC SALES
PONTIAC ja GMC
Myynti ja palvelu.
Hyviä käytettyjä autoja.
Dial 38-221
4804 Main Ave., Ashtabula, Ohio.

MAYTAG SALES & SERVICE
Maytag automaattisia pyykkikoneita. Hotpoint välineitä — Ironrite siliitysrautoja.
Palvelumme käsittää myymämme tavarat.
2 suurta puotia.
4136 Main Ave. Ashtabula. 462 State St. Conneaut

Rakennustarvikkeita
Kattotarvikkeita
Maaleja
IKKUNOITA JA OVIA — CABINETTEJÄ — VALUESINEITÄ
SARGEANT & HOY LUMBER CO.
109 So. MAIN ST. Tel. 690 - W. NEWPORT, N. H.

HENRY A. LEIMKUEHLER
FUNERAL HOME
6722 FRANKLIN BLVD. CLEVELAND, OHIO.
Puhelin: Woodbine 1-0071.
HENRY J. GOOD — EARL R. BAMPTON

THE FIRST NATIONAL BANK
Täydellinen pankkipalvelus F.I.D.C:n jäsen
THE NEWPORT SAVINGS BANK
Perustettu 1868
NEWPORT, NEW HAMPSHIRE

SILSBY & JOHNSON, INC.
Rautatavaraa — Plummausta — Lämmityslaitteita
Delta voimatyökaluja — Keittiötavaraa
Tel. 300 Newport, N. H.

Säästöjen turvallisuus taattu $10,000 asti. Korko 3%
Toimien Yhdysvaltain hallituksen lupakirjalla ja Yhdysvaltain hallituksen tarkastuksen alaisena ja kun säästöt ovat taatut, kuten yllä on mainittu, tarjoamme teille luotettua palvelustamme.
WOMEN'S FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
320 Superior Ave., Miss CLARA E. WESTROP, sihteeri, Cleveland, O.
Vastapäätä kirjastoa.

SUGAR RIVER PHARMACY
BERNARD P. TOWNE, BS. Reg. Ph.
"Lähellä siltaa"
Puh. 48 Newport, N. H.
LÄÄKEMÄÄRÄYKSET ERIKOISUUKSIAMME
Reg. apteekkari aina palveluksessanne.

CORBETT OIL COMPANY
Tel. 641 - W.
Polttoöljyä - Kolia - Koksia ja Kaasua.
Winkler matalapaine automaattisia öljypolttimoita. Kaasu-uuneja — Kaasu-vedenlämmittäjiä.
P. O. Box 534 — Newport, N. H.

PROCTOR SHOE STORE
FLORSHEIM KENKIÄ
124 N. Park Ave., Warren, Ohio.

KNOBLE'S
The Knoble Brothers Co.
KUKKAKAUPPA
1836 West 25th St., Cleveland, Ohio
Puhelin: Prospect 1-6600

Newton – Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO
Tel. Res. 113-R Office 113-W
42 Main St. Newport, N. H.

MARTIN'S HARDWARE
KIVIHIILIÄ - KOKSIA - JÄÄTÄ
Puhelin 374
3 MAIN ST., NEWPORT, N. H.
Kannattakaa ilmoittajiamme

Stockwell's Greenhouse
Kukkalaitteita ja tuoreita kukkia.
Sähkeellä kukkalähetyksiä kaikkialle.
140 North Main St., Newport, N. H.

CARL W. HALL
HAUTAUSPALVELUS
533 No. Park Ave.
Warren, Ohio Tel.4465-6
AMPULANSSIPALVELUS YÖLLÄ JA PÄIVÄLLÄ
Kaunis ja arvokas palvelus perheen asettamalla hinnalla.

LOUIS A. BODNAR
FUNERAL CHAPEL
3929 Lorain Ave., Cleveland, Ohio
Puh. Melrose 1-3075
Hautauksia $100 alkaen

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
JOHTAJA
L. PAUL ECKLUND
TUCKER FUNERAL HOME
23 High St., Milford.
Tel. 185 W. ja 185 R.

WILTON LUMBER COMPANY
R. R. TUTTLE, liikkeenhoitaja
Luotettavia materiaaleja kohtuullisilla hinnoilla
Puhelin Wilton 4531. Iltasin 5601 WILTON, N. H.

Me sukulaiset ja ystävät sydämmestämme toivomme Teille

FRANK ja ESTER LEHTONEN

onnellista Suomi-matkaa

Col. ja Mrs. Reino Lehtonen ja perhe
Mikko ja Ida Korsu ja perhe
Mr. ja Mrs. Theodor Korsu ja pojat
Mr. ja Mrs. Vilho Korsu
Mr. ja Mrs. Wiljam Johnson ja Marie
Mr. ja Mrs. Antti Ojala
Mr. ja Mrs. Thor Peters ja pojat
Mr. ja Mrs. Carl Erickson ja tytöt
Mr. ja Mrs. Aukus Weisenfild
Mr. ja Mrs. John Hall
Mr. ja Mrs. Stull
Mr. ja Mrs. Hentry Catherwood
Mr. ja Mrs. Lest Cox ja Dan
Mr. ja Mrs. Kalle Aunola
Mr. ja Mrs. Valter Erikkilä
Mr. ja Mrs. Valter Kuisma
Mr. ja Mrs. Heikki Hentilä
Mr. ja Mrs. Jaakko Haapala
Mr. ja Mrs. Eddi Diusa ja pojat
Mr. ja Mrs. Emil Lantela
Mr. ja Mrs. Henry Latvatalo
Mr. ja Mrs. Einari Tyvelä
Mr. ja Mrs. Hannes Tyvelä ja lapset
Mr. ja Mrs. Alec Mustonen
Mr. ja Mrs. Vili West
Mr. ja Mrs. Vili Rautio
Mrs. Martha Sundblad
Mrs. Tyyne Coughlin
Mrs. Nanni Hill
Mrs. Anna Saari
Mrs. Esther Erickson
Mrs. Senja Saderholm
Mrs. Lyydia Matson
Mrs. Martha Naaralainen
Mrs. Anna Ericksen
Mr. Urho Metsä
Mr. John Wiiklund
Mr. Urho Matson
Mrs. Katri Matson
Mrs. Mandi Anterson
Mr. Antton Lassila
Mrs. Maria Tyvelä
Mrs. E. Kirjala
Mrs. Lisi Sandy
Mrs. Lyydia Liimatainen

KIITOS !

Me allemerkityt tahdomme lausua mitä sydämellisimmät kiitokset teille sukulaiset ystävät ja tuttavat siitä mieltä liikuttavasta yllätyksestä, jolla meidät niin suurena joukkona yllätitte poismuuttomme ja Suomi-matkamme johdosta. Erityisesti tahdomme kiittää serkkuamme Mr. ja Mrs. Weisenfeldiä siitä kun annoitte kauniin huoneistonne tähän tilaisuuteen. Kiitos Mrs. Nanni Hillille siitä maukkaasta kotitekoisesta pullasta ja kaikille kiitos siitä kaunilsta yllätyskaakusta, joka oli koristettu komealla laivan kuvalla ja kukkasilla.

Kiitos myös John Hoville niistä monista valokuvista. Kiitos emännille, jotka niin uutterana palvelivat sitä suurta yleisöä koko pitkän iltapäivän. Mr. Jaakko Haapalalle kiitos hyvin harkitusta puheesta.

Monet herttaiset kiitokset teille, jotka otitte osaa vaan ette voineet tilaisuuteen saapua. Vielä tahdomme sydämestämme kiittää teitä kaikkia suuresta rahalahjasta.

Teitä kaikkia kiitollisuudella muistelemme

ESTER ja FRANK LEHTONEN,

Massachusettsin sää: Tänään selkeää ja viileää. Samoin ensi yönä. Huomenna selkeää ja hiukan lämpimämpää.

FITCHBURG
JA YMPÄRISTÖ

— Snow kadulla asuva Martin Roddy vietti eilen sadatta syntymäpäivä-juhlaansa. Korkeasta iästään huolimatta vanhus on vielä pirteä ja aina viime vuoteen saakka huvitti itseään puiden hakkuulla.

MRS. TAIMI VIRTA KUOLLUT

Mrs. Taimi Virta (Tornroos), edesmenneen Eino Virran puoliso, löydettiin kuolleena asunnostaan 35 Arlington St. Lääkäri Charles A. Wheeler julisti kuoleman luonnollisella tavalla tapahtuneeksi. Lääkärin lausunnon mukaan Mrs. Virta oli ollut kuolleena viisi vuorokautta.

Mrs. Virta oli syntynyt 52 vuotta sitten ja asunut Fitchburgissa 44 vuotta. Jälkeen jäi sisaret Mrs. Fanny Hakala, Fitchburg, Mrs. Annie Seppälä, Ashby ja Mrs. Laila Annelin, Oakdale sekä veli Sakari Tornroos, Westminster.

Hautajaiset olivat tänään Sawyerin hautaustoimiston välityksellä klo 1 ip. ja kätkettiin Forest Hillille. Hautausseremonian suoritti past. William A. Sumner, solistina Mrs. Lillian Erickson ja urkurina Mrs. Herbert Lynch.

Kantajina toimivat Siimes P. Salminen, Toivo Autio, Walfrid Virta, Toivo Virta, Sakari Tornroos ja Tauno Hakala.

VIHITTIIN AVIOLIITTOON

Ashbyssa asuva Miss Barbara Lampi ja Kauko A. Tirronen vihittiin avioliittoon. Vihkiminen toimitettiin Fitchburgin Messiah Luth. kirkossa ja vihkimisen toimitti past. Toivo Esala. Morsian on Ashbyssa asuvien Mr. ja Mrs. Anselm Lammen tytär. Sulhanen on Floridassa asuvien Mr. ja Mrs. Vilho Tirrosen poika ja hän asuu 233 Mechanic St. Niagara Fallsille ja Canadaan suorittaman häämatkan jälkeen nuoripari alkaa asumaan New Ipswich road, Ashby.

LISÄRAKENNUS OPETTAJA-KOULULLE

Massan valtion senaatin valtiovarain valiokunta suositteli $1,282,000 maksavan makuuhuoneosaston rakentamista miehille Fitchburg Teachers Collegeen. Senaatti käsittelee asian muutaman päivän kuluessa.

UUTISILMOITUKSIA

FITCHBURG, MASS.

Vuokrattavana aikuisille kolmannessa kerroksessa sijaitseva 4 huoneen asunto, kylpyhuone. Lähemmin puh. 2-0554.

Rakennustontteja myytävänä Ashby State tien varrelta. — Puh. FI 2-6616.

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street. Puhelin
FI 2-3635. Aina palveluksessanne

Suomalainen
KIINTEIMISTÖLIIKE
JÄRVI REAL ESTATE
2 Harding Street
Puh. FI 2-0183.

MYYTÄVÄNÄ
erikoisen hyvä 2 vuoden ikäinen
VAHTIKOIRA.
Hyvä farmikoira ja woodchakkien hävittäjä. Hinta $5.00.
WILHO SALMINEN,
Hubbardston, Mass.
Puh. 381.

John Pelto kuollut autotapaturmassa

Sunnuntaiaamuna varhain tapahtui kuolemaan tuottanut autotapaturma, jossa henkensä menetti tunnettu fitchburgilainen liikemies John Pelto. Tapaturma oli Ashby State roadilla.

Poliisin tiedonannon mukaan Pelto ajoi Fitchburgiin ja east-jaffereylainen Lloyd Gilmore ulos Fitchburgista. Tien mutkassa autot hipaisivat toisiaan, jolloin molemmat menettivät ohjauskontrollin ja Pellon auto iski tiesuojuslaitteisiin. Pelto sai pääkallon murtuman ja kuoli silmänräpäyksessä.

Gilmoren troki kaatui myös ja hän loukkaantui niin lievästi, ettei hänen tarvinnut turvautua sairaalaan. Pellon autossa matkustajana ollut Miss Sume loukkaantui ja sai kylkiluun murtumia ym. vammoja. Hän on Burbankin sairaalassa hoidettavana. Mr. Gilmoren autossa ollut Harvey Hana pääsi säikähdyksellä.

Edesmennyt oli 63-vuotias. Vuoteen 1927 saakka hän oli kaupungin työssä, mutta sen jälkeen oli osakkaana Custom Auto Body and Welding Co:ssa. Vuonna 1947 hän perusti Pelto Motor Sales, Inc. liikkeen ja toimi autojen jälleenmyyjänä. Hän oli asunut Fitchburgissa 40 vuotta.

Edesmennyt oli Aurora Lodge of Masons, the Finnish American Club of Saima, the Fitchburg Lodge of Elks ym. seurojen jäsen.

Jälkeen jäi vaimo, Mrs. Elsie J. (Manninen) Pelto, kaksi tytärtä, Mrs. Martin E. Ruosteoja ja Mrs. Marcus C. Delaney sekä kuusi lastenlasta.

Hautaus toimitetaan Boskin hautauskodin välityksellä tiistaina klo 2 ip. ja kätketään Forest Hillille. Käyntiaika tänään klo 3—4 ja 7—8.30 ill.

SUOMENKIELI KAIKUU KAUAN AIKAA CANADASSA

Otsakkeessa olevat sanat lausui Torontossa kansallisseurakuntalaista Hebbron Ev. Luth. seurakuntaa hoitava pastori Matti Wiskari vieraillessaan täällä Fitchburgissa viime viikon vaihteessa.

Pastori Wiskari selitti Canadassa olevan runsaasti sitä keski-iän väkeä, joka sinne siirtyi Suomesta 30-luvulla. Se väki vastaa sen seurakunta- ja yhdistyselämän vireillä pidosta, jonka Canadassa aloittivat ja kehittivät ne suomalaiset, jotka sinne saapuivat Suomesta vuosisatamme ensimmäisen puolentoistakymmenen vuoden aikana. Toisen maailmansodan jälkeen tullutta suomalaista siirtoväkeä ja on Canadassa niin runsaasti, että se voi ottaa viedäkseen suomalaisen kulttuurin viestiä siitä eteenpäin, johon sen po. keski-ikäväki vie.

Puhuessaan Canadan uusista suomalaisista pastori Wiskari huomautti, että ne ovat harvinaisen tarmokkaita ja yritteliäitä ja aikaansaavia oman taloutensa rakentajina, mutta eivät ole niin suuressa määrin kiinnostuneet yhdistys- ja seurakuntaelämästä kuin olivat edelliset suomalaiset siirtolaispolvet.

Sunnuntaina aamupäivällä pastori Wiskari hoiti kirkonmenot Fitchburgin kansalliskirkkolaisille Cathedral of the Pinesissa Fitchburg muutoin olikin Wiskarin ensimmäinen pastoraatti Yhdysvalloissa. Hän oli täällä vv. 1913—1916. Toronton seurakuntaa hän on hoitanut 10 vuotta. — kk —.

KALEVAISTEN UUTISIA

Kalevaisten kahviaiset ovat ensi keskiviikkona, elok. 1 pnä, Kaleva Kämpällä, Fort Pond, Lancaster, kello 8 ill. Waino Berkio huolehtii soitosta ja kahvin ja hyvät leivonnaiset tarjoilevat seuraavat henkilöt: Mr. ja Mrs. Eino Haapanen, Mr. ja Mrs. Walter Mickson, Mr. ja Mrs. William Lappi, Mr. ja Mrs. Usko Kontio ja Mrs. Hilma Nylund. — Annie E. Aho.

ESIINTYY WHALOMISSA

Tallulah Bankhead

Tunnettu näyttelijä Tallulah Bankhead esiintyy Whalomin kesäteatterissa tällä viikolla iloisessa laulunäytelmässä "Welcome Darling". Näytökset ovat iltaisin klo 8.20, matineat keskiviikkona ja lauantaina klo 2.30 ill.

LIIKENNEPROBLEEMISTA KESKUSTELTU

Neljätoista Massan valtion, Worcester kauntin ja kaupungin virkailijaa kokoontui kauppakamarin huoneistoon keskustelemaan Fitchburgin kaupunkia koskevista liikenneproblee-meista ja yksimielisesti päättivät painostaa kuvernööri Herteriä toimimaan siten, että valtion varoja saataisiin liikennetungoksen helpoittamiseksi Fitchburgissa ja ympäristöllä. Fitchburgin liikennevaikeuksia lisää se, että maantiet 2, 13 ja 31 kulkevat Fitchburgin läpi ja aiheuttavat tavallista suuremman liikennetungoksen. Näin ollen siis valtion velvollisuuksiin kuuluu rahoittaa niitä toimenpiteitä, joilla poistettaisiin osa liikennetungoksesta Fitchburgin alueella. Kokouksessa ei kuitenkaan käsitelty yksityiskohtaisesti liikenneproblee-mia, mutta se tulee sen jälkeen kun ollaan selvillä saadaanko varoja tai ei.

HIT-AND-RUN AJURI KIINNI

Lyhyeen päättyi kaksikymmenvuotiaan John C. Keanen pakomatka ajettuaan autolla kuusivuotiaan Judith Ann Delormen päälle Cross kadulla. Tapahtuman nähneet antoivat auton numerot poliisille ja kersantti Jacob E. Palo ja poliisi Henry Ditommaso lähtivät karkuria tavoittamaan ja huomasivat auton kahdenkymmenen minuutin kuluttua Prichard ja Elm kadulla. Poika vangittiin ja hän joutuu oikeuteen vastaamaan teostaan. Tyttöä ei viety sairaalaan, mutta auton heittäessä hänet kumoon hän sai naarmuja kehoonsa.

VIERAITA WISCONSINISTA

Toimituksessa ja Raivaajan talossa pistäytyivät nuori pariskunta, Elsie ja Matti Wiitala Milwaukeesta, Wisconsinista. He vierailivat täällä tätinsä Alice Dickerin luona ja samalla katselivat näitä seutuja ja muita tuttaviaan ja kaukaisempia sukulaisiaan. Mr. ja Mrs. Viitala olivat täällä ensi kertaa ja pitivät kovasti käynnistään.

Mr. Viitala on hitsari ammatiltaan ja työskentelee ammattialallaan tuossa suuressa teollisuuskaupungissa.

Seurakuntauutisia
Ev. Lähetysseurakunta

Ompeluseura on taasen järjestänyt hartaushetken tiistai-illaksi. Hartaushetki alkaa kello 7.30 ja hartaushetken jälkeen kahvipöydän kattavat edesmenneen Amanda Grönroosin lapset äitinsä muistolle. Torstai-iltana on seurakunnan kuukausikokous. Pidetään mielessä. Tervetuloa tilaisuuksiimme! — Kv.

TIIKERIAJOJAHTI ROOMASSA

Suurin verkoin varustetut palomiehet ja kolme konepistoolein varustettua poliisia piiritti Cirkus Ogniksen alueen Roomassa etsiäkseen kolmea karannutta tiikeriä. Yksi niistä vangittiin melkein heti mutta muut kiipesivät olkikasan päälle revittyään aasin kuoliaaksi.

Naiset ja lapset kirkuivat nähdessään tiikereiden hiipivän vapaina teltojen ja asuntovaunujen välissä.

Kaikki päättyi kuitenkin onnellisesti. Tiikerit näet väsyivät ja ryhtyivät loikomaan auringossa olkien päällä. Eläintenkesyttäjä ja eläintenhoitajat saivat pitkien tankojen avulla tiikerit takaisin häkkiin.

S.A.L. tiedoituksia

Stockholm pelasti 570 henkeä Andrea Doriasta

Stockholm saapui New Yorkiin perjantaina puolen päivän aikaan tuoden tullessaan italialaisesta loistolaiva Andrea Doriasta pelastettuja kaikkiaan 570 matkustajaa ja miehistöön kuuluvaa. Laivassa oli omia matkustajia 535 ja miehistöä 215. Andrea Dorian 570 matkustajasta oli 325 matkustajia ja 245 miehistöön kuuluvaa.

He kaikki ylistivät Stockholmin matkustajia, upseeristoa ja miehistöä siitä suurenmoisesta avuliaisuudesta ja vieraanvaraisuudesta millä he yrittivät saada heidän olonsa niin mukavaksi kuin mahdollista. Useat upseereista ja miehistöstä siirtyivät huoneistaan toisiin suojiin, jotta saatiin nukkumatiloja Andrea Dorian matkustajille. Vaatekappaleita lahjoittivat sekä matkustajat että miehistö niille jotka olivat joutuneet lähtemään yöpukimissaan Andrea Doriasta.

Kapteeni Nordenson, Stockholmin komentaja, halusi lausua Ruotsin Amerikan Linjan ja omat kiitoksensa Yhdysvaltain rannikkovartiostolle, armeijan laivaston aluksille ja kaikille muille aluksille, hänen upseeristolleen ja miehistölleen, Stockholmin matkustajille, samoin Andrea Dorian matkustajille ja Yhdysvaltain hallituksen ja New Yorkin sataman virkailijoille. Matka Avun, Punaisen Ristin ja lukemattomien muiden järjestöjen, kuten poliisin, sairaaloitten, hotellien ja eri matkailulaitosten ja yhdistysten edustajat tekivät suurenmoista työtä auttaen kaikella mahdollisella tavalla.

Sadat poliisit korkeimman päällystön kera olivat paikalla. Tulilaitoksen pää Dill oli henkilökohtaisesti valvomassa, että tavalliset muodollisuudet jätettiin pois tällä kertaa. Sama tapahtui kaikilla muillakin hallituksen virastoilla, siirtolaisuus, terveys ym. virastot koettivat auttaa kukin taholtaan, että kaikki sujui mutkattomasti. New Yorkin kaupungin puolesta oli laiturille mobilisoitu suuri joukko italiankielen taitoisia virkailijoita. Eräs suuri new-yorkilainen tavaratalo lahjoitti kaksi kuorma-autollista vaatetarvikkeita ja kenkiä ja lähetti italiankielen taitoisia henkilöitä huolehtimaan jaosta näille haaksirikosta pelastetuille, 500 ylittävälle naiselle, miehelle ja lapselle. Puhelinyhtiö oli asentanut laiturille suuren joukon ylimääräisiä puhelimia, jotta pelastetut voivat ottaa yhteyden omaisiinsa jotka olivat odottaneet tietoja heistä jo pitemmän ajan. Sähkösanomien lähetystä varten olivat eri yhtiöt lähettäneet suuret määrät henkilökuntaansa auttamaan sähkösanomien lähetyksessä ja samoin toimittivat matkustajille tarkoitettuja sanomia heille.

Ruotsin Amerikan Linjan New Yorkin konttorin henkilökunta oli sekä mies- että naisvoimalla auttamassa ja järjestämässä Stockholmin matkustajille hotelleihin sijoituksia sekä uusia paikkavarauksia. Useat heistä jatkavat matkaa ensi viikolla linjan lippulaiva Kungholmilla. Useitten laivayhtiöitten edustajat olivat samoin valmiina järjestämään paikkavarauksia jo ensi viikon alussa lähteviin laivoihin. Linja jakoi jokaiselle matkustajalle kirjeen jo laivassa ennen poistumista, jossa linjan Amerikan pääjohtajana Mr. Lundbeck esitti linjan tervehdyksen heille ja ilmoitti, että jokaiselle aikuiselle matkustajalle linja maksaa $50 (lapsille $25) korvaukseksi hotelli- ym. kustannuksista seuraavalle viidelle vuorokaudelle heidän järjestäessään matkaansa uudelleen. Linjan New Yorkin konttori pidettiin auki ja oli valmis palvelemaan matkustajia sekä lauantaina että sunnuntaina koko päivän ja samoin oli linjan edustajia Hotelli Covernour Clintonissa heidän apuna. Tässä hotellissa oli suurin osa Stockholmin matkustajista sijoitettu. Hotelli peri näiltä matkustajilta erikoistaksana vain $3.50 hengeltä vuorokaudelta.

Sen jälkeen kun Stockholmin tämän hetken matkustajista on pidetty huoli, on edessä uusi ongelma. Kysymyksessä on ne matkustajat, joilla on varattu paikka palata Skandinaviasta elokuussa ja syyskuussa. Molemmissa vuoroissa ei ole enää kutkausiin ollut yhtään avonaisia paikkoja. Osa näistä henkilöistä voidaan tuoda takaisin Kungsholmilla, osa linjan rahtilaivoissa, joissa on erinomaiset matkustajaosat ja loput toisten linjojen laivoilla. Menee vielä useampi päivä, ennenkuin voidaan varmuudella sanoa, kuinka kauan Stockholm joutuu olemaan telakalla. Amerikkalaisesta nopeudesta esimerkkinä oli se, että tuskin oli laiva laiturissa kiinni, kun jo raivaustyöt aloitettiin murskaantuneessa keulassa. Linjan teknillinen henkilökunta oli paikan päällä valvomassa tätä työtä. He olivat saapuneet jo edellisenä päivänä lentoteitse Ruotsista ja suunnittelivat miten laivan korjaus sujuisi nopeimmiten. Aikaa ei tulla hukkaamaan hetkeäkään laivaa korjatessa.

Mr. Lunbeck mainitsi haastattelussa lehtimiehille, että hän oli saanut linjan lippulaiva Kungsholmin komentajalta, kapteeni Nordlanderilta sähkösanoman, jossa hän ilmoitti, että laivan upseeristo ja miehistö tulee luovuttamaan osan hyteistään elokuun 3 päivänä lähdettäessä, jotta noin sata nyt Stockholmin onnettomuuden vuoksi New Yorkiin jäänyttä voi jatkaa sillä aluksella matkaa täten myöhästyen vain noin viikon. Tämä sata lisää aluksella on mahdollista tehdä, koska se ei ylitä sitä korkeinta määrää, mikä on sallittu aluksella olla Merilain mukaan. Tämä Kungsholmin miehistön osoittama teko on osoitus siitä, että linjan henkilöstö on valmis palvelemaan matkustajiaan joka tilanteessa mahdollisella tavalla.

Worcester, Mass.

Mölylässä

Torstaina elok. 2 p. on tavanomainen peli-ilta. Palkinnot lahjoittaa Lydia ja Carl Carlson. Ovipalkintoja on myös. Tulkaa isolla joukolla.

Kiitos

Anna Luukolle palkinnoista edellisellä kerralla.

Kivat kahvi tanssit

Mölylässä lauantaina elok. 4 päivänä. Soittaa John Rintala. Pitäkää muistissa.

Kaikkuna päivällinen

järjestetään Mölylässä sunnuntaina 12 päivänä elokuuta. Syömisen jälestä on mielenkiintoisia ajan vietepelejä. Merkatkaa päivä muistiin.

Tamperelainen Kalle Oksanen,

54 vuotias, oli Stockholmissa kotiin menossa ja joutui laivain yhteentörmäykseen Nantucket iahdessa, jossa italialainen laiva upposi. Oksanen on ollut Templetonissa vierailemassa veljensä Aarne Finnen tykönä ja nyt oli paluumatkalla kotiinsa. Finne on mutkustanut heti New Yorkiin tapaamaan veljeään. Hänen kohtalostaan ei lehdissä oie mainintaa.

Mrs. Alma Iivonen,

joka kauan on asunut 34 Belmont st., asuu nyt 45 Haiven Rd. Alma on Raivaajan asiamies, joten hänen asiakkaansa ottakaa huomioon osoitemuutos. — Niku.

Gardner, Mass.

Paljonko kesälomaa?

Kysymys kaupungin työläisten kesälomasta on ollut keskustelun alaisena valtuuston kokouksissa monina edellisinä vuosina ja se on esillä nytkin uudelleen. Kysymyksessä on tällä kertaa kuinka pitkän kesäloman voi valtuusto myöntää. On muutoin selvää se, että kahden viikon loman saavat kaikki kaupungin työläiset, mutta nyt on tullut esille kysymys, että voidaanko myöntää pitempiä kesälomia palvelusvuosien perusteella. Kaupungin lakimies on selittänyt, että nyt valtion lakien mukaan on oikeus myöntää kesälomaa kolme viikkoa niille jotka ovat olleet kaupungin palveluksessa 15 vuotta taikka enemmän.

Mesiäisen hautaus

Ashburnhamissa asuneelle Armas Axel Mesiäiselle suoritettiin viimeinen palvelus Smithin hautauskodin välityksellä Gardnerissa. Past. Wm. A. Sumner toimitti hautausseremonian.

Kantajina olivat Toivo Linden, Urho Kauppinen, Paul Johnson, Emil Liukkonen, Jalmar Virta ja John Arola. Kätkettiin Wildwood hautausmaahan Gardneriin.

Vangittiin

Armeijasta karkkoilleet sotilaat joutuivat poliisin nuottaan. Yksi korpraali Fort Beningtonin harjoitusleiriltä, jonka nimeä ei annettu julkisuuteen ja toinen John D. Dickson, New Yorkista, ovat olleet karkkoilumatkalla helmikuusta lähtien. Vangitut luovutettiin sotilasvirkailijoille Fort Devensiin.

Varkaatkin olivat taas liikkeellä

Rikkoivat taka-akkunan josta pääsivät sisälle West End Beagle Clubin huoneistoon ja veivät kaksi koria viinaa ja 11 koria olutta.

Ruokatavaraliikkeseen 236 Park st. varkaat tunkeutuivat huonolla menestyksellä. Rikkoivat kellarin ikkunan josta pääsivät sisälle rakennukseen, mutta ovi kellarista puotihuoneustoon oli niin tiukasti kiinni, että eivät tunkeilijat päässeet sisälle. — V. A.

Kirkollisia uutisia

PEABODY, MASS.

Seminaarilainen William Sarvela tulee olemaan apulaispastori seurakunnassamme elok. 1—12 päivään. Mr. Sarvela on suorittamaisillaan paikkakunnallamme Suomi Synodin kotilähetysjohtokunnan oikeuttamaan tarkastuksen, josta luvaa olla saatavana huomattuja tilastoja.

Sem. Sarvelan aikana on seuraava kirkollinen ohjelma:

Elok. 5 p. englannink. jumalanpalvelus klo 8.30 aam.

Elok. 2 p. suomenkiel. ompeluseura klo 7.30 ill.

Elok. 12 p. englannink. jumalanpalvelus klo 8.30 aam. ja suomenk., kesäohjelman mukaan klo 4 ip. — E. O Rankinen.

ROCKPORT, MASS.

Sem. William Sarvela on apulaispastori seurakunnassamme elok. 1—12 päivään, joiloin on seuraava ohjelma:

Elok. 5 p. englannink. jumalanpalvelus klo 10.45 aam. ja suomenk. klo 7 illalla.

Elok. 12 p. on englannink. jumalanpalvelus klo 10.45 aam..

Seminaarilainen Sarvela on papplassa mainitulla ajalla tai kotonaan 8 Glendale st. Maynardissa, jossa puhelin on TWinoaks 7-7134. Suosittelemme häntä seurakuntalaisille. — E. O. Rankinen.

TULEVAISUUDEN KOTI

Tulevaisuuden talossa ei ole omia lämpölaitteita, lattiat eivät tarvitse mattoja ja huonekalut ovat sisäänrakennetut" itse taloon ja ne ovat suojatut sekä lialta että kosteudelta. — Tällaisen kuvan maalaili kuulijoilleen Liverpoolin kaupungin arkkitehti puheessaan Royal Society of Health'sin 63. kongressissa Blackpoolissa.

Mr. Brand ennusti opaalilasisia ikkunoita, jotka päästäisivät päivän- ja auringonvalon esteettömästi sisään ja estäisivät ulkoa näkemästä talon sisälle samalla kun näköala ulos olisi esteetön. Seinien pintakäsittely tulee olemaan muovia, jonka koristetaiteelliset ominaisuudet säilyisivät muuttumattomina määräämättömät ajat, jätteet hoidettaisiin polttouunissa niin että likasanko jäisi museoon. Ja on mahdollista että veden suodatus ja puhdistus voitaisiin suorittaa kotona yksinkertaisen mekanisen ja kemiallisen vuodatuslaitteen avulla niin että samaa vettä voitaisiin käyttää monta kertaa uudestaan, jolloin vesijohtoputket käyvät tarpeettomiksi ja vesivarastojen täydentäminen tapahtuisi samaan tapaan kuin nykyisin hiilen, kulloinkin tarvittavissa erissä.

ARVOISA LUKIJA —
Ostoksia tehdessänne mainitkaa, että näitte ilmoituksen RAIVAAJASSA!

JOHNNY'S SPA
85 West St., Gardner, Mass.
Harvinaisia ulkoa tuotuja viinejä ja oluita
Suomalainen omistaja ARVID LAKE

ROBILLARD'S PHARMACY
Emilien R. Robillard
104 PARKER ST., GARDNER, MASS.
Gardnerin johtava APTEEKKI.
Lääkemääräyksiä täytetään. — Pätevää kohjuvöiden sovittamista.
Jäätelö-erikoisuuksia kaikkiin tilaisuuksiin.

W. N. POTTER GRAIN STORES, Inc.
KIVIHIILTÄ — WIRTHMORE REHUVILJAA — ÖLJYÄ
RAKENNUSTARPEITA
435 Main Street — Puh. 880 — Gardner, Mass.

CHAIRTOWN LUMBER CO.
PUUTAVARAA, IKKUNOITA, OVIA, RAUTATAVARAA
SEMENTTIÄ — KATTOAINEITA
W. Lukala mielihyvin palvelee teitä
OFF BARTHEL AVE. — GARDNER, MASS.

BEAUREGARD PACKAGE STORE, Inc.
Puhelin 807
11 WEST ST. — GARDNER, MASS.

Stanley's Jeweler
Granville E. Stanley
☆ ★ ☆
— Lahjoja jotka säilyvät —
33 PARKER STREET
GARDNER, MASS.

Antakaa
lääkemääräyksenne
täytettäväksi
EINO'S PRESCRIPTION
"Lääkärinne apulaiset"
E. O. Oikemus — F. D. Williams
Rekisteröidyt farmaseutit
Puh. 1760.
57 PARKER ST., GARDNER

Smith Funeral Home
Philip A. Bjurling, hautajaisten johtaja.
69 Vernon St., Gardner, Mass.
Tel. 77-W.

Erland Kivimäki
JEWELER
65 Parker Street.
Gardner, Mass.
Teen kaikenlaista kellojen korjausta ja juvelityötä.
Myyn kelloja, kulta ja hopeatavaraa.
Entinen Laitisen liike

RITTER FOR FLOWERS
68 Main Street
Gardner, Mass.

Teollisuus- ja rakennustarvikkeita
Työkalujen vuokrausta
Sähkö-, putkitus- ja puutarhavälineitä
Talous- ja urheiluvälineitä
Lukkojen korjausta
BIBEAU HARDWARE CO., Inc.
59—61 Parker St., Gardner, Mass.
Puhelin 718.

Archambeault Paint & Paper Co.
SISÄ- JA ULKOMAALAUSTA
Myymme MAALEJA, VERNISSAA sekä kaikenlaisia tapetteja.
176 NICHOLS ST., GARDNER, MASS.
Phone: 864

NESTOR MÄKI & SON
SUOMALAINEN VALOKUVAAJA
Valmistaa kaikkea ammattilisna kuuluvaa työtä valokuvaustaiteen viimeisimpien saavutusten mukaan.
GARDNER ARTIST STUDIO,
63 Parker Street. — Gardner, Mass.

OTTO HÄKKINEN
VAKUUTUSASIAMIES
12 Parker St., Gardner, Mass.
Puhelin 265

PETER A. BENGTSON
HAUTAANTOIMITTAJA
173 Main St., — Gardner, Mass.
Puhelin 810

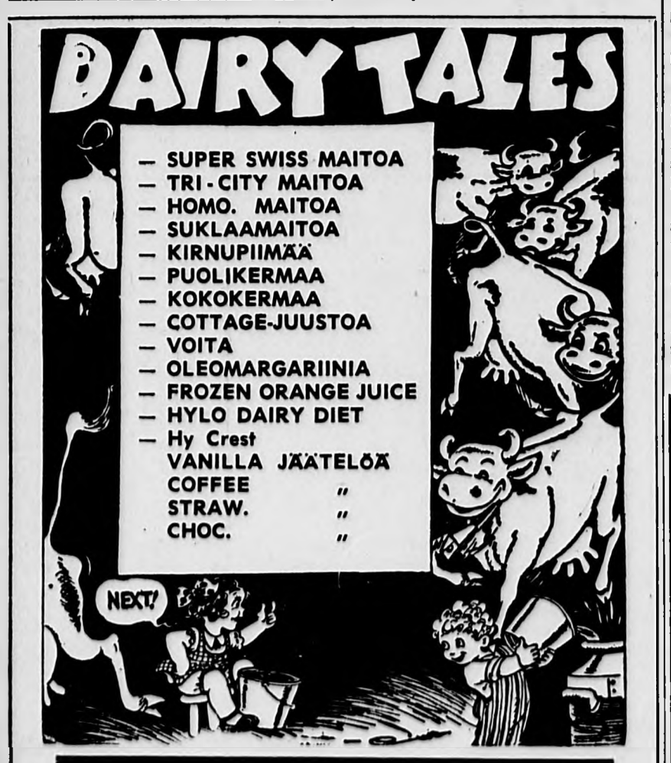

HyCrest/Tri-City farms
1151 Main St., Fitchburg, Mass. — Tel. 2-1680 — 2-1378
TÄYDELLINEN HUOLTO AYERISTÄ ATHOLIIN

$190 Tekstattu ja asetettu minne tahansa Uudessa Englannissa harmaasta graniitista.
VALMIINA

36 tuumaa leveä, 34 tuumaa korkea. Molemmin puolin hiottu.

LEOMINSTER MONUMENT CO.
92 Mechanic St., Leominster.
Tel. LE 7-5896 tai FI 2-3560
Suurin näytevarasto Uudessa Englannissa. Jokainen pataas taattu.
Meillä on suomalaista ja muualta tuotua harmaata, punaista ja mustaa graniittia.
Pyytäkää vapaata hintaluetteloa!
Auki iltaisin ja sunnuntaisin.

Tällä kaavakkeella voitte mukavasti tilata Raivaajan

Raivaaja, Fitchburg, Mass.

Lähettäkää Raivaajaa _____ kuukautta seuraavalla osoitteella:

Nimi: _____

Osoite: _____

_____

_____

Tilaukseni suoritukseksi oheistan $ _____ postiosoituksena.

_____
(Lähettäjä)

(Raivaajan tilausmaksut ovat: 3 kuukautta $3.50, 6 kuukautta $6.00, 12 kuukautta $10.00. Suomeen: 6 kuukautta $8.00, 12 kuukautta $14.00.)